

Features of the Question Bank

For the first time Pre-University Department has released the Question Bank for First Year PUC Economics for both Commerce and Arts stream.

First PUC Economics Text Book consists of two books.

1. Statistics for Economics - contains 9 chapters
2. Indian Economic Development - contains 10 chapters

The questions in the Question Bank are framed for all the chapters on the basis of these two books.

Following are the features of the Question Bank.

1. Multiple Choice Questions - each question carries one mark.
2. Fill in the blanks – each question carries one mark.
3. Match the following – five marks
4. Questions which are to be answered in a word/sentence – each question carries one mark.
5. Questions which are to be answered in four sentences – each question carries two marks.
6. Questions which are to be answered in about twelve sentences – each question carries four marks.
7. Questions which are to be answered in about twenty sentences – each question carries six marks.
8. Project-oriented questions – each question carries five marks.

Test, Mid-term and Annual Examination Question Papers should be based on this Question Bank.

Programme of Work, a Model Question Paper with Blue-print are given in the end of the Question Bank.

CHAPTER – 1

INTRODUCTION

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1. A lawyer or a doctor or a banker or a taxi driver are called

(a) service providers	(b) trustees
(c) service senders	(d) social workers
2. Scarcity is the root of

(a) all economic problems	(b) social problems
(c) political problems	(d) All problems
3. The long queues at railway station, bus-stand, cinema theatres are all manifestations of

(a) publicity	(b) scarcity
(c) plenty	(d) Quantity
4. Alternative uses of resources give rise to the problem of

(a) Rights	(b) Price
(c) choice	(d) chance
5. Economics is the study of mankind in of life

(a) the ordinary business	(b) the weekly business
(c) special business	(d) extraordinary Business

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. When you buy goods, you are called a
2. When you produce goods, you are called a
3. When you sell goods for profit, you are called a
4. Resource are limited, but wants are
5. Data, numbers, equations are being used in

III. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is economics according to Alfred Marshal?
2. Give the meaning of statistics in the plural sense.
3. What are economic data?
4. Which subject enables the economists to present economic facts in a precise and definite form?

5. The production of rice in India has increased from 39.58 million tonnes in 1974-75 to 58.64 million tonnes in 1984-85. Identify whether the data used in this statement are quantitative or qualitative.

IV. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Give two examples for quantitative data.
2. Give two examples for qualitative data.
3. Mention any two scarcities in your daily life.
4. Write any two resources which have alternative uses.

V. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. How will you choose the wants to be satisfied?
2. Statistical methods are no substitute for common sense. Comment with examples from your daily life.
3. 'Scarcity is the root of all economic problems.' Explain the statement.
4. Briefly explain how Statistics helps to study economics.

CHAPTER – 2

COLLECTION OF DATA

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1. Which method of collection of Data gives better results?

(a) Census	(b) Sample Survey
(c) Innovation	(d) Distribution
2. Which of the following error is more serious?

(a) Sampling error	(b) non-sampling error
(c) Data error	(d) Calculation error
3. The method of collection of data in which reactions can be watched is

(a) Telephone interview	(b) Mailing questionnaire
(c) Personal interview	(d) E-mail

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. Data collected by the investigator is called -----
2. The method of interview in obtaining information at a shorter time is -----
3. Most expensive method of interview is -----
4. The method of data collection which cannot be used by illiterates are -----
5. Census of India is carried out once in ----- years.

III. Match the following: (total 5 marks).

A	B
(a) Personal interview	Pre-testing of questionnaire
(b) Mailing Questionnaire	Covers every individual
(c) Telephone interview	Loss of questionnaire
(d) Pilot Survey	Cheaper or relatively low cost
(e) Census	More expensive

IV. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is a variable?
2. Write the meaning of Census.
3. What is Sample Survey?
4. Give the meaning of sampling error.
5. Expand NSSO.

6. Expand CSO.
7. Expand DGCIS.

V. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Mention the two sources of data.
2. Write any two qualities of a good questionnaire.
3. Mention any two modes of collecting data.
4. Write the differences between Census & Sample survey.
5. Name the two methods of selecting samples in Random Sampling?
6. Give the meaning of Pilot Survey.

VI. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Does the lottery method always give you a random sample? Explain
2. Do sample survey provides better results than Census? Give reasons for your answer
3. Briefly explain Sampling errors.
4. What is Random Sampling? Explain briefly.

VII. Project oriented question (5 marks)

1. Suppose you are a research student and you are asked to conduct a sample survey about the 'Mid-day meals program' in schools. Prepare a good questionnaire to support your survey.

CHAPTER – 3**ORGANIZATION OF DATA****I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).**

- 1) The class midpoint is equal to:
 - a) The average of the upper and lower class limit.
 - b) The product of upper and lower class limit.
 - c) The ratio of the upper and lower class limit.
 - d) None of the above.
- 2) The frequency distribution of two variables is known as
 - a) Univariate classification
 - b) Bivariate classification.
 - c) Multivariate classification
 - d) None of the above
- 3) Statistical calculations in classified data are based on
 - a) The actual values of observations.
 - b) The upper class limits.
 - c) The lower class limits.
 - d) The class midpoints.
- 4) Under exclusive method,
 - a) The upper class limit of a class is excluded in the class interval
 - b) The upper class limit of a class is included in the class interval
 - c) The lower class limit of a class is excluded in the class interval
 - d) The lower class limit of a class is included in the class interval
- 5) Range is the
 - a) Difference between the largest and the smallest values of a variable
 - b) Average of the largest and the smallest observation
 - c) Ratio of the largest to the smallest values of a variable
 - d) None of the above

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. Data classified according to geographical areas is called _____.
2. Classification of data according to characteristics and attributes is called _____.
3. Two ends of a class are called _____.
4. _____ is the average of upper and lower limit of a class.
5. In _____ method of classification upper limit of a class is included.
6. Frequency distribution of discrete frequency is called _____.
7. _____ is the frequency distribution of single variable.

III. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is raw data?
2. What is quantitative classification of data?
3. What do you mean by qualitative classification of data?
4. Give the meaning of class limits?
5. Write the meaning of midpoint in a class?
6. What is univariate frequency distribution?
7. What is bivariate frequency distribution?
8. Write the meaning of frequency array?
9. Give the meaning of time series data?
10. What is spatial classification of data?

IV. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Mention the types of variable.
2. Differentiate between inclusive and exclusive methods of classification.
3. Mention the types of classification of data.
4. Give the formula to find out midpoint.
5. What is frequency?

V. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Briefly explain 'loss of information' in classified data.
2. Differentiate between continuous and discrete variables.
3. Write a note on Classification of data.

VI. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1. Prepare a tally marking chart for the marks in economics scored by 70 students in an examination.
28,17,15,22,29,21,23,27,18,12,7,2,9,4,1,8,3,10,5,20,16,12,8,4,33,27,21,15,3,36,27,21,15,3,37,16,28,9,2,4,6,32,31,29,18,14,13,15,11,9,7,1,5,37,32,23,24,20,19,25,19,25,19,25,19,20,6,9,30.
2. Explain frequency distribution with unequal classes with example.
3. List the four questions to be addressed while preparing a frequency distribution. Briefly explain any two of them.

CHAPTER – 4

PRESENTATION OF DATA

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

- 1) In qualitative classification, classification is done on the basis of
 - a) Attributes like physical status, nationality etc
 - b) Characteristics like age, height, production, income etc
 - c) Time such as hours, days, weeks, months etc
 - d) Place like village, town, block, district, state, nation etc
- 2) A histogram is a

a) One dimensional diagram	b) Two dimensional diagram
c) Three dimensional diagram	d) four dimensional diagram
- 3) Frequency polygon is used in the presentation of

a) Ungrouped data	b) grouped data
c) Both types of data	d) none of these
- 4) Data represented through a histogram can help in finding graphically the

a) mean	b) mode
c) median	d) all of the above
- 5) Ogives can be helpful in locating graphically the

a) mode	b) mean
c) median	d) none of the above

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

- 1) In tabular presentation, data is presented in.....
- 2) Arithmetic line graph is also called.....
- 3) Component Bar diagrams are also called.....
- 4) Body of the table contains.....

III. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

- 1) What do you mean by textual presentation of data?
- 2) What do you mean by frequency polygon?
- 3) What is caption?
- 4) What do you mean by stubs?

IV. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

- 1) What are four kinds of classifications used in tabulation?
- 2) What is quantitative classification? Give an example.
- 3) Write the meaning of temporal classification with an example.
- 4) What is spatial classification?
- 5) Whether the data represented by a component bar diagram can also be represented by a pie chart? Explain.
- 6) How can you obtain a frequency curve?
- 7) How can you obtain an arithmetic line graph?
- 8) What kind of diagrams are more effective in presenting the following?
 - a) Monthly rainfall in a year
 - b) Composition of the population of Delhi by religion

V. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

- 1) Draw a table and figure out its parts.
- 2) Draw a multiple bar diagram with the help of the following data

Literacy rate in the major states of India (in percentage)

Major Indian states	Literacy in 2001	Literacy in 1991
AP	60.5	44.1
Bihar	47.0	37.5
Gujarat	69.1	61.3
Karnataka	66.6	56.0
MP	63.7	44.7
Maharashtra	76.9	64.9
Punjab	69.7	58.5
TN	73.5	62.7
UP	56.3	40.7

- 3) Draw a pie chart using the following data.

Distribution of Indian population by their working status (in crores)

status	Population
Marginal worker	9
Main worker	31
Non-worker	62

VI. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

- 1) What is tabulation? What are the parts of a table? Explain.
- 2) What is component bar diagram? Draw a component bar diagram with the help of following table.

Enrolment by gender at schools (in percent) of children aged 6-14 years in a district of Bihar

Gender	Enrolled (in %)	Drop outs (in %)
Boy	91.5	8.5
Girl	58.6	41.4
All	78.0	22.0

- 3) Explain the method of constructing a frequency polygon with an example.
- 4) Explain Ogive with proper diagrams.
- 5) Draw an arithmetic line graph using following data

Value of import and export of India (in 100 crores)

Year	Exports	Imports
1980-81	67	125
1984-85	117	171
1990-91	326	432
1994-95	827	900

VII. Project oriented question (5 marks)

1. On the basis of data you have collected regarding participation of women in your locality in the below mentioned categories construct a pie chart.
 - a) Self employed
 - b) Regular salaried employees.
 - c) Casual wage labourers.

CHAPTER – 5**MEASURES OF CENTRAL TENDENCY****I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).**

1. Five students obtained 10, 20, 30, 40 and 50 marks respectively. What would be the mean?
 - a) 35
 - b) 30
 - c) 25
 - d) 40
2. $\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$ is concerned with
 - a) Arithmetic Mean
 - b) Mode
 - c) Median
 - d) Geometric Mean
3. The most commonly used measure of central tendency is
 - a) Mode
 - b) Median
 - c) Arithmetic mean
 - d) Percentile
4. Which of the following represent Median?
 - a) Q_1
 - b) Q_3
 - c) Q_4
 - d) Q_2
5. Percentiles divide the distribution equal into
 - a) 100 parts
 - b) 75 parts
 - c) 25parts
 - d) 50 parts
6. Quartiles are measures which divide the data into
 - a) 2 equal parts
 - b) 4 equal parts
 - c) 1 equal parts
 - d) 3 equal parts
7. Sum of the deviations about mean is
 - a) zero
 - b) minimum
 - c) one
 - d) maximum
8. Assign weights to various item according to their importance is called
 - a) Arithmetic a wean
 - b) median
 - c) weighted Arithmetic mean
 - d) mode
9. Median divides the distribution
 - a) into two equal parts
 - b) into unequal parts
 - c) 1st part is more than 2nd part
 - d) 2nd part is more than 1st part

III. Match the following: (total 5 marks).

1. Arithmetic mean	1) weights given to relative importance
2. Median	2) Uni- mode
3. Quartiles	3) Positional value
4. Deviation	4) $d = x - \bar{x}$
5. $\Sigma(x - \bar{x}) = 0$	5) \bar{X}
6. Weighted Arithmetic Mean	6) Feature of Arithmetic's mean
7. The series consisted Only one mode	7) A series has four equal parts consists 25% of observation
8. ΣN	8) Q_3
9. Q_1, Q_2, P_{25}, P_{50}	9) Total number of observations
10. $3 \frac{(N+1)}{4}$	10) Divisional values

IV. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is meant by central tendency?
2. What is the meaning of Arithmetic mean?
3. Name any two positional values.
4. Define median
5. Pocket money of 8 students is Rs 6, 12, 18, 24, 30, 36, 42, and 48 calculate arithmetic mean.
6. Write the formula for weighted mean.
7. Write the relative position of mean median and mode.
8. Which partition value divides, the total set of values into four equal parts.
9. What do you mean by percentiles?
10. Give the meaning of Quartiles
11. What type of central tendency measure is suitable to describe the qualitative data?
12. A shoes manufacturing company manufactures only shoes for adults. Company wants to know the most popular size which type of central tendency will be the most appropriate?
13. What is Uni-modal?
14. Calculate mode from the following data
X: 10, 8, 10, 6, 4, 12, 10, 8, 10, 18, 16, 10, 18, 16.
15. What is the Sum of deviations taken from mean in a series?

V. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. What are the types of measures of central tendency?
2. What is central tendency? Why do we need it?
3. Write the merits of Arithmetic mean
4. Calculate arithmetic mean from the following data.
 - a) Marks obtained by 10 students 30, 62, 47, 25, 52, 39, 56, 66, 12, 24
 - b) Income of 7 families Rs 550, 490, 670, 890, 435, 590, 575
5. Why is the Arithmetic mean the most commonly used measure of central tendency?
6. What is weighted arithmetic mean? Give formula.
7. Write a note on percentile.
8. What is Quartiles? Give the formula to find out Q_3 .
9. What is median? How do you compute it?
10. Calculate the value of median from the following figures.
X: 5 7 9 12 11 8 7 15 25
11. Calculate the lower quartile from the following data.
X: 22 26 14 30 18 11 35 41 12 32
12. How do you classify modal series.
13. What is mode? Give formula to find out mode in continuous series.
14. Distinguish between Arithmetic mean and weighted mean

VI. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. The monthly income of ten families in a certain locality are given below.

Family	:	A	B	C	D	E	F	G
Income in Rs	:	30	70	60	100	200	150	300

Calculate the arithmetic mean by

- a) Direct method and
 - b) Assumed mean method.
2. Calculate the arithmetic mean from the following data.

X :	5	10	15	20	25	30	35	40
f :	5	7	9	10	8	6	5	2
 3. Calculate median from the following data

X :	10	20	30	80	90	100
f :	3	7	6	2	8	4
 4. Define weighted mean? How do you calculate it? Explain.
 5. Name and define any three statistical average.
 6. Calculate Q_1 , and Q_3 from the following data.
22, 26, 14, 30, 18, 11, 35, 41, 12, 32
 7. Calculate median from the following data.

Weight	:	40	50	60	70	80	90
No of persons	:	3	17	24	16	8	2

CHAPTER – 6

MEASURES OF DISPERSION

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

- Inter - quartile range is based upon middle _____ of the values in a distribution.
 - 30%
 - 20%
 - 50%
 - 25%
- For Q.D., we need to calculate values of Q_3 and _____.
 - Q_2
 - Q_4
 - Q_1
 - Q_0
- Coefficient of Range =
 - $\frac{L-S}{L+S}$
 - $\frac{R-L}{R+L}$
 - $\frac{L+S}{L-S}$
 - None of the above
- What is the graphical measure available to measure dispersion.
 - Lorenz curve
 - Marshal curve
 - Production curve
 - None of the above

II. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

- What is Dispersion?
- How do Range and quartile deviation measure the dispersion?
- How do means deviation and standard deviation measure the dispersion?
- Give the meaning of standard deviation.
- Write the formula two calculate coefficient of variation.

III. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

- Which quartiles are used to calculate inter quartile range? Give the formula of it?
- What is mean deviation? Which average is used to find it?

IV. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

- The yield of wheat per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wheat	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

Calculate Quartile Deviation (Q.D)

2. The yield of rice per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rice	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

Calculate Quartile Deviation (Q.D)

3. The yield of wheat per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wheat	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

Calculate Mean Deviation from Mean

4. The yield of rice per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rice	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

Calculate Mean Deviation from Mean.

5. The yield of wheat per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wheat	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

Calculate Mean Deviation from Median.

6. The yield of rice per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rice	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

Calculate Mean Deviation from Median.

7. Calculate the Mean Deviation using mean for the following distribution.

Classes	Frequencies
20-40	3
40-80	6
80-100	20
100-120	12
120-140	9
	50

8. Calculate Q .D .and its coefficient for the following data.

78, 80, 80, 82, 82, 84, 84, 86, 86, 88, 88, 90

9. Calculate mean deviation from mean and its Coefficient for the following data.

100, 150, 200, 360, 490, 500, 600

10. Calculate M.D. from median and its relative measure for the following data.

37, 45, 52, 46, 56, 40, 47, 55, 43

11. Find mean deviation from mean for the following distribution.

Height (Inches)	60	61	62	63	64	65	66	67	68
No. of Persons	2	1	14	29	25	12	10	4	2

12. Calculate coefficient of M.D. from Median for the following frequency distribution.

x	5	6	7	8	9	10
f	8	12	18	8	2	1

13. Find M.D. from mean for the following distribution regarding difference in age (years) between Husband and wife of a particular community.

Difference (Years)	0-2	2-4	4-6	6-8	8-10	10-12
f	220	345	452	280	63	10

14. Find the standard deviation for the following data:

8, 9, 15, 23, 5, 11, 19, 8, 10, 12.

15. Find standard deviation of the following data by deviation method.

25, 50, 45, 30, 70, 42, 36, 48, 34, 60.

V. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1. The yield of wheat per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Wheat	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

Calculate Standard Deviation and Coefficient variation.

2. The yield of rice per acre for 10 districts of a state is as under:

District	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Rice	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

Calculate Standard Deviation and Coefficient variation.

3. A batsman is to be selected for a cricket team. The choice is between X and Y on the basis of their scores in five previous tests which are:

X	25	85	40	80	120
Y	50	70	65	45	80

Which batsman should be selected if we want,

- (i) a higher run getter, or
- (ii) a more reliable batsman in the team?

4. Calculate the Standard Deviation for the following distribution.

Classes	Frequencies
20-40	3
40-80	6
80-100	20
100-120	12
120-140	9
	50

5. Calculate Coefficient of Q.D for the following distribution.

Wages(Rs)	60-64	64-68	68-72	72-76	76-80	80-84	84-88
No. of workers	12	18	16	14	12	8	8

6. Calculate Q.D and its relative measures for the following distribution.

Variable	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79
f	144	182	306	96	42	34

7. Calculate the standard deviation and variance for the following distribution by deviation method

X	8	11	17	20	25	30	35
f	2	3	4	1	5	7	3

8. Calculate the SD for the following frequency distribution of heights of 30 persons by direct method.

Height(cm)	155-160	160-165	165-170	170-175	175-180	180-185	185-190
No. of persons	1	6	6	6	6	3	2

9. Calculate the SD for the following frequency distribution of heights of 30 persons by step deviation method. Height (cm)

Height (cm)	155-160	160-165	165-170	170-175	175-180	180-185	185-190
No. of persons	1	6	6	6	6	3	2

CHAPTER – 7

CORRELATION

I. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is correlation?
2. What is Scatter diagram?
3. Write the formula for Spearman's rank correlation

II. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Why is r preferred to covariance as a measure of association?
2. Mention types of correlation.
3. What is negative correlation? Give an example.
4. What is positive correlation? Give an example.
5. What is perfect positive correlation and perfect negative correlation?
6. Give an example where correlation does not exist.
7. Mention different techniques for measuring correlation.
8. Mention which type of correlation is associated with
 - a) Production and price of vegetable
 - b) Temperature and sale of ice-creams
9. Interpret the values of r as 1, -1 and 0
10. Why does rank correlation coefficient differ from Pearsonian correlation coefficient?
11. What is causation? Does correlation imply causation?

III. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Calculate the correlation between the heights of fathers in inches (x) and their sons (y)

X 65 66 57 67 68 69 70 72

Y 67 56 65 68 72 72 69 71

2. Calculate the correlation coefficient between X and Y and comment on their relationship:

X -3 -2 -1 1 2 3

Y 9 4 1 1 4 9

3. Calculate the correlation coefficient between X and Y and comment on their relationship

X 1 3 4 5 7 8

Y 2 6 8 10 14 16

4. Mention the properties of correction Coefficient (any four)
5. Draw scatter diagram and conclude about correlation

X 10 20 30 40 50 60 70 80

Y 25 20 25 35 40 35 50 45

6. Draw scatter diagram and interpret.

X 1 2 3 4 5 6

Y 2 4 6 8 10 12

7. Draw scatter diagram and comment about correlation

X 3 6 7 9 10 13 15

Y 20 18 14 11 9 10 6

8. Calculate the product moment coefficient of correlation between the following marks (out of 10) in statistics and Mathematics of six students.

Student	1	2	3	4	5	6
Statistics (x)	7	4	6	9	3	8
Mathematics (y)	8	5	4	8	3	6

IV. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1. Calculate Karl Pearson's coefficient of correlation for the following data using step deviation method

X	300	350	400	450	500	550	600	650	700
Y	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600

2. Calculate Karl Pearson's coefficient of correlation from the following data using step deviation method and comment on the result.

X	12	14	16	18	20	22	24	28	30
Y	36	33	30	27	24	21	18	15	12

3. Calculate the coefficient of rank correlation.

X	18	28	35	44	35	26	37	48
Y	83	51	34	34	34	28	46	47

CHAPTER – 8

INDEX NUMBERS

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1. Index number is a
 - a) Measure of relative changes
 - b) A special type of an average
 - c) A percentage relative
 - d) All the above
2. The formula $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_0}{\sum P_0 Q_0} \times 100$ is given by
 - a) Laspeyre
 - b) Paasche
 - c) Marshal
 - d) Fisher
3. State the basic difficulty in constructing index numbers
 - a) Selection of commodities
 - b) Selecting of base year
 - c) Selection of prices
 - d) All of these
4. In index number of which year price is assumed to be 100
 - a) Current year
 - b) Base year
 - c) Selection of prices
 - d) none of these
5. Index numbers are related to
 - a) General problems
 - b) No problem
 - c) Particular problem
 - d) none of these
6. Laspeyer's index is based on
 - a) Base year quantity
 - b) Current year quantity
 - c) Both of them
 - d) Average of current and base
7. Paasche's index is based on
 - a) Current year quantity
 - b) Base year quantity
 - c) Both of them
 - d) None of these
8. Purchasing power of money is equal to
 - a) Price index
 - b) $\frac{1}{\text{cost of living index}}$
 - c) Quantity index
 - d) Wages
9. Consumer price index is also known as
 - a) Price of living Index
 - b) Cost of living index
 - c) Consumer Price index
 - d) All of these.

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. Index numbers help in framing of
2. Index numbers are expressed in
3. Inflation affects theof common people.
4. The rise in senser reflects the of the economy.
5. The CPI measure the average change is
6. A weighted aggregative price index using quantities as weights.
7. Using current year quantities as weights is known as.....
8. Index number becomes a when the relative importance of items is taken care of
9. P_1 and P_0 indicate the price of the commodity in the current and period respectively.

III. Match the following: (total 5 marks).

A	B
CPI	a) Producer Price Index
WPI	b) Agriculture Price Index
IPI	c) Consumer Price Index
API	d) Wholesale Price Index
PPI	e) Industrial Production Index

IV. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. What is an index number?
2. State any one feature of index number.
3. Define base year.
4. What is price relative?
5. Where can we get some important index numbers such as CPI, WPI, IIP etc.
6. Define current year?
7. What is inflation?
8. Give the formula to calculate the weekly inflation rate.
9. Write the formula to calculating index of industrial production.
10. In which index number there is a relative importance of the items.
11. Which item having the highest weight in CPI for industrial worker?
12. What does wholesale prices index indicate?

13. What does consumer price index number reflect?
14. Mention the types of price index numbers.
15. What is the difference between unweighted and weighted index numbers?
16. What is SENSEX
17. Which index industrialists use in recent times instead of wholesale price index?

V. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Write any four features of index numbers.
2. What is price index number? Mention its types.
3. Why the simple aggregative price index is of limited use?
4. Mention some important index numbers?
5. What is consumer price index number? How do you calculate it?
6. What is wholesale price index? Write its drawbacks.
7. What is industrial production index? Which year as the base for their index on India.
8. What does Agricultural production index indicate? How much weight is given to food in their index.
9. What does indicate SENSEX? Is it a guide to investor?
10. Name some index numbers. Where can we get these index numbers?

VI. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Explain the features of index number?
2. Mention the difficulties in construction of consumer price index.
3. Calculate weighted average of price relative index from the following data.

Items	Weight in %	Base year Price (Rs)	Current year Price(Rs)
A	40	2	4
B	30	5	6
C	20	4	5
D	10	2	3

4. Write a note on SENSEX.
5. Compute the cost of living index number for the following data.

Commodities	Q_0	P_0	P_1
Wheat	20	10	12

Rice	5	30	35
Ghee	2	20	30
Sugar	4	25	40

6. Calculate index numbers from the following data by Laspeyer's method.

Commodity	P_0	Q_0	P_1	Q_1
A	8.0	5	10	11
B	8.5	6	9	9
C	9.0	4	12	6

7. Calculate Paasche's index numbers from the following data.

Item	P_0	Q_0	P_1	Q_1
A	6	50	10	56
B	2	100	2	120
C	4	60	6	60
D	10	30	12	24
E	8	40	12	36

VII. Answer the following in about twenty sentences (each question carries 6 marks)

1. Explain the uses of Index number.
2. Explain the difficulties in Construction of consumer price index number.
3. Write a short note on CPI, WPI and IIP.
4. Explain the uses of consumer price index numbers.
5. Calculate price index number by
 - a) Laspeyer's method
 - b) Paasche's method

Commodity	1990		1995	
	Price	quantity	Price	quantity
A	20	15	30	20
B	15	10	20	15
C	30	20	25	10
D	10	5	12	10

VIII. Project oriented question (5 marks)

1. Record the daily expenditure, quantities bought and prices paid per unit, of the daily purchases, such as rice, toor dal, tomato, onion and milk of your family for two weeks. How has the price change affected your family.

CHAPTER – 9

USE OF STATISTICAL TOOLS

I. Choose the correct answers (each question carries 1 mark).

1. Use of statistical tools helps to

a) Developing a project	b) Determining a project
c) Marketing	d) production
2. Developing a project helps to
 - a) Consumption
 - b) distribution
 - c) Collecting data
 - d) Analyzing data and suggesting improvement in a system
3. The first step in making a project

a) Analysis and interpretation	b) Collection of data
c) identifying a problem	d) organization of data.
4. Bibliography indicates

a) Primary sources	b) Secondary sources
c) Oral resources	d) T.V news
5. Developing a project helps to predict future prospects and suggestion relating to

a) Growth and Govt policies	b) Past things
c) invisible crisis	d) collection of data

II. Fill in the blanks (each question carries 1 mark).

1. The data can be presented with the help of
2. Survey helps to determine the method of collection of
3. The knowledge of various statistical tools is necessary for
4. The choice of target groups is very important while preparing the
5. Postal questionnaire must have a giving details about the purpose of inquiry

III. Answer the following questions in a word / sentence (each question carries 1 mark).

1. Why do we need statistical tools?
2. Mention the last step in developing a project.
3. What does bibliography indicate?
4. What is a project?

5. What is consumer awareness?

IV. Answer the following questions in about four sentences (each question carries 2 marks)

1. Mention the name of any four statistical tools.
2. Write the first four steps in developing a project.
3. Write the role of questionnaire in developing a project

V. Answer the following questions in about twelve sentences (each question carries 4 marks)

1. Write the importance of statistical tools.
2. Explain any three steps in developing a project.
3. Write a note on sample project

CHAPTER – 1

INDIAN ECONOMY AND THE EVE OF INDEPENDENCE

I. Choose the correct answers (Each question carries one mark)

1. Whose estimate of per capita income of India during colonial period was considered very significant.

(a) Dadabai Naoroji,	(b) V.K.R.V Rao,
(c) William Digby	(d) R.C.Desai.

2. Railway transport introduced in India in the Year _____

(a) 1835	(b) 1776
(c) 1850	(d) 1853

3. The present 'Life Expectancy' of India is _____

(a) 32.4 Years	(b) 63.6 Years
(c) 64.8 Years	(d) 66.9 Years

4. During British rule more Than half of India's foreign trade was restricted to _____

(a) Britain	(b) Iran
(c) China	(d) Srilanka

5. In India census is carried out once in

(a) 5 years	(b) 10 years
(c) 1 years	(d) 2 years

II. Fill in the blank (Each question carries one mark)

1. The share of workforce remained in agriculture during British rule was _____

2. Before Independence the India's Jute industries concentrated in _____ part of the country.

3. Under colonial rule the cotton textile industries dominated by _____

4. _____ is the year of second stage of demographic transition of India.

5. _____ transport is considered as the most important contribution of British rule.

I. Answer the following question in a word/sentence (Each question carries one mark)

1. Name the important 'Revenue Settlement System' during British rule.

2. TISCO – Expand.

3. What is 'Capital Goods Industries'?

4. When was the official census carried out in India?

5. Why did the colonial Government banned canal transport?

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. What was the objective of the economic policies pursued by the colonial Govt. in India?
2. List out the important export goods of India before Independence.
3. What were the Main causes of India's agricultural stagnation during the colonial period?
4. Name the modern industries which were in operation in our country at the time of Independence.
5. State the features of India's Pre - Independence occupational structure.
6. Mention the economic activities confined to public sector in pre-independence India.
7. What are the infrastructure facilities developed during colonial rule.

V. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. The traditional handicraft industries were ruined under British rule' Justify this statement.
2. Indicate the volume and direction of trade at the time of Independence.
3. Explain the demographic profile of India during the colonial period.
4. What do you understand by the 'drain of Indian wealth' during colonial period?

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Explain the Status of India's agriculture during British rule.
2. 'India could not develop a sound Industrial sector under colonial rule' Justify the Statement.
3. Write a note on development of infrastructure in India during the colonial period.
4. Were there any positive contributions made by the British in India? Discuss.

CHAPTER – 2

INDIAN ECONOMY 1950-1990

I. Choose the correct answer (Each question carries one mark)

1. Which is not the goal of five year plans

(a) Growth	(b) Modernization
(c) Self-efficiency	(d) Self-reliance
2. First phase of Green Revolution achieved approximately

(a) Mid 1960 – Mid 1970	(b) 1950 – 1960
(c) Mid 1970 – Mid 1980	(d) 1970 – 1980

II. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. Chairperson of planing commission _____
2. Small Scale Industries use more of _____ than large scale industries.
3. Regional equality was the main purpose of _____

III. Match the Following (Each question carries one mark)

A	B
1. Prime Minister	A. Seeds that give large proportion of Output
2. Quota	B. Chairperson of the Planning Commission
3. Land Reforms	C. Quantity of goods that can be imported
4. HYV Seeds	D. The monetary assistance given by government for production activities
5. Subsidy	E. Improvements in the field of agriculture to increase its productivity

IV. Answer the following question in a word / sentence each. (Each question carries one mark)

1. Define planing.
2. What do you mean by Land Reforms?
3. What is Marketed Surplus?
4. Give the meaning of Land Ceiling
5. Mention any one Public Sector Industry.
5. Give the meaning of Gross Domestic Product.

V. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. What are the goals of five year plans?

2. What is the meaning of Modernization?
3. Why do the farmers need subsidies and what are its purposes?
4. Write the meaning of Land ceiling and mention its purpose.
5. Write the two advantages of Small Scale Industries.
6. What do you mean by Green Revolution? How was it possible?
7. Why the State had to play an extensive role in promoting industrial sector.
8. Give the meaning of tariffs and quotas.

VI. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Growth with Equity is one of the objectives of planning. Justify.
2. Write a short note on land reforms in India.
3. Give the meaning and the importance of Small –Scale Industries.

VII. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Write a short note on Green Revolution..
2. Write the economic justification of the policy of Subsidies.
3. Briefly explain the goals of Five Year Plans.
4. Briefly explain the Trade Policy of the Government during 1950 – 1990.
5. Explain the effects of economic policies on industrial development.

CHAPTER – 3

LIBERALISATION, PRIVATISATION AND GLOBALISATION

I. Fill in the blanks. (Each question carries one mark)

- 1) Reforms were Introduced during _____
- 2) RBI regulates _____ Sector
- 3) WTO was founded in -----
- 4) Taxes on incomes of individuals is called _____

II. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

- 1) What is Liberalization?
- 2) Give the meaning of Privatization?
- 3) What is Globalization?
- 4) Expand I.B.R.D.
- 5) Expand GATT.
- 6) Give the meaning of Direct Tax
- 7) What do you mean by Out Sourcing?
- 8) Who regulates the financial Sector?

III. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

- 1) Give the meaning of Industrial Licensing.
- 2) Mention four Objectives of Trade Policy.
- 3) What is Fiscal Policy?
- 4) What are the Services of out Sourcing?
- 5) What do you mean by Disinvestment?

IV. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

- 1) Briefly explain the back ground of Economic Reforms in India.
- 2) Write a note on WTO.
- 3) Write a note on Trade and Investment policy reforms.
- 4) Briefly explain the financial sector reforms.
- 5) Write a short note on outsourcing.

V. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries four marks)

- 1) Briefly explain the important areas of Liberalization.
- 2) Briefly explain the effects of reforms on Agricultural sector.

VI. Project - Oriented Question (Five Marks)

1. Give appropriate examples for the following

Nature of the product	Name of foreign company
Biscuits	-----
Shoes	-----
Computers	-----
Cars	-----
TV and Refrigerators	-----
Stationary	-----

Now find out if these companies which are mentioned above existed in India before 1991 or came after the new economic policy.

CHAPTER – 4

POVERTY

I. Choose the correct answer. (Each question carries one mark)

1. Poverty Line separates
 - a) Poor and non-poor
 - b) Rich and non-rich
 - c) Poor and Weak
 - d) None of the above.
2. In pre-independent India, he was the first to discuss the concept of poverty line.
 - a) Dadabhai Naoraji
 - b) Gopala Krishna Gokhale
 - c) Vinobha Bhave
 - d) Vinoda Bai
3. Some are rich most of the time but may sometime have a patch of bad luck. They are called
 - a) Occasionally Poor
 - b) Usually Poor
 - c) Always Poor
 - d) None of the above
4. The act provides guaranteed wage employment to every poor household for minimum of 100 days in a year is called.
 - a) PMRY
 - b) SJSRY
 - c) MGNREGA
 - d) SGSY

II. Fill in the blanks. (Each question carries four marks)

1. The causes of poverty lie in the institutional and _____ factors that mark the life of the poor.
2. Most poverty alleviation programmes implemented are based on the perspective of the _____.
3. _____ impoverished millions of people in India.
4. Economists identify the poor on the basis of their occupation and _____.

III. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1. Give the meaning of poverty.
2. Why are the poor physically weak?
3. Who are the churning poor?
4. Define poverty line as per planning commission.
5. What is 'Head count Ratio'?
6. What programme has the government adopted to help the elderly people and poor and destitute women?

7. Suppose you are from a poor family and you wish to get help from the government to set up a petty shop under which scheme will you apply for assistance?

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Poverty has many dimensions. How it has to be looked at?
2. List the features of poorest households.
3. Who are the urban poor? Give examples.
4. Who are the rural poor ? Give examples.
5. What are the social factors that trigger and perpetuate the poverty?
6. Name the states where poverty level is far above the national poverty level.
7. Name the states where poverty level is lower than the national poverty level.
8. How can creation of income earning assets address the problem of poverty?
9. Name the self-employment generation programmes of the government for the poor.
10. Why are employment generation programmes important in poverty alleviation in India?
11. List the programmes that aims at improving the food and nutritional status of the poor.
12. List the factors that prevent the successful implementation of poverty alleviation programmes.

V. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Write the chart of poverty line and give the meaning of chronic poor, Transient poor and non-poor.
2. What do you mean by Growth oriented approach to poverty reduction? Why it is not successful in India.
3. Explain the employment generation programmes of poverty alleviation in India.
4. Explain the programmes that provides minimum basic amenities to the people to reduce the poverty in India.
5. Critically asses the poverty alleviation programmes of the government.

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Explain the causes of poverty.
2. Explain briefly the three dimensional programmes adopted by the government to eradicate the poverty in India.

VII. Project Oriented Question (Five Marks)

1. Suppose you are a resident of a village, suggest a few measures to tackle the problem of poverty.

CHAPTER – 5

HUMAN CAPITAL FORMATION IN INDIA

I. Choose the correct answer. (Each question carries one mark)

- 1) Who can work better in the following:

[1] A sick person	[2] An Unhealthy labourer
[3] A person with sound health	[4] None of the above
- 2) India's literacy rate In 2013,

[1] 70 %	[2] 71 %
[3] 74 %	[4] 73 %
- 3) What per cent GDP as estimated by the Tapas Majumdar Committee should spend for education.

[1] 4 %	[2] 6 %
[3] 8%	[4] 5 %
- 4) Education for all,

[1] Still not a distant dream	[2] Still a distant dream
[3] Dream Only	[4] None of the above

II. Fill in the Blanks. (Each question carries one mark)

- 1) Investment on Education is considered as one of the main sources of _____
- 2) Government of India has also started levying a 2 percent of _____ on all union taxes.
- 3) The revenues from education cess has been ear marked for spending on _____
- 4) Health expenditure directly increases the supply of _____ labour force.
- 5) The contribution of the educated person to economic growth is more than that of an _____ person.

III. Match the following (Each question carries one mark)

1) More contribution to National Income	1] Global Growth Centres
2) Deutsche Bank	2] India and the Knowledge economy.
3) World Bank	3] Literacy Rate
4) Educational Achievements	4] illiterate person
5) Better Gender Equity	5] A positive Development
	6] Skilled Labourer
	7] A Negative Development

CHAPTER – 6

RURAL DEVELOPMENT

II. Choose the correct answer (Each question carries one mark)

1. Most of the agricultural labourers are

(a) rich	(b) middle class
(c) poor	(d) upper class
2. Leather industry and tourism are

(a) Non farm sector.	(b) Farm sector..
(c) other sectors.	(d) Productive activities.
3. The increased milk production can be mainly attributed to the successful implementation of

(a) operation food	(b) operation flood
(c) operation blue	(d) operation fruit.
4. It is an agricultural allied activity

(a) poultry	(b) Cottage industry.
(c) small industry	(d) tourism

II. Fill in the blanks. (Each question carries one mark)

1. The growth of real India is possible only from the development of
2. At the time of independence exploited the small and marginal farmers.
3. farming is free from chemicals.
4. The fishing community regards the water body as.....
5. Trade predominates agricultural market.

III. Match the following. (Each question carries one mark)

A	B
1. NABARD	Milk production
2. Money lender	Institutional source
3. Green Revolution	Fruit production
4. Golden Revolution	Non-institutional force.
5. White Revolution	Food production

IV. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1. What is rural development?
2. Give the meaning of agricultural marketing.

3. What is organic farming.
4. Expand PDS.

V. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Name the areas which are challenging and need fresh initiatives' for rural development.
2. Give the meaning of Rural Development.
3. How money lenders exploited the rural farmers.
4. Name the institutional sources of rural credit.
5. Give two examples for alternative market.
6. Name the two life-giving sources of fishing community.
7. Mention the benefits of organic farming.
8. What is the role self-help group in providing rural credit.

VI. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. List out the major problems of rural development.
2. Explain the drawbacks of agriculture market.
3. Write a short note on alternative markets.

VII. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Explain the measures taken by the government to improve the Agricultural Marketing System.
2. Write a short note on the following:
 - a) Horticulture
 - b) Fisheries
3. Write a note on animal husbandry.
4. List out the benefits of organic farming.

CHAPTER – 7

EMPLOYMENT: GROWTH, INFORMATION AND OTHER ISSUES

I. Choose the correct answer (Each question carries one mark)

1. Those activities which contribute to the gross national product is called
 - a) Social activities
 - b) cultural activities
 - c) Political activities
 - d) Economic activities
2. GDP stands for
 - a) Gross domestic product
 - b) Gross domestic price
 - c) none of the above.
 - d) Gross dollar price
3. Which of the following activity is not considered as productive work
 - a) House hold activities
 - b) Agricultural activities
 - c) Service sector
 - d) Industrial activities
4. Workers who own and operate an enterprise to earn their livelihood is called
 - a) Ministers
 - b) Public servant
 - c) Self employees
 - d) Government doctor.
5. Urban people are mainly engaged in the
 - a) Primary sector
 - b) Service sector
 - c) Mining
 - d) Agriculture
6. India is an
 - a) Industrial country
 - b) Scientifically developed country
 - c) Agrarian nation
 - d) Service developed country
7. Those who are working in the formal sector enjoy
 - a) Economic benefits
 - b) Social security benefits
 - c) Educational advantages
 - d) Cultural benefits
8. Owing to the effort of the following organization Indian Govt initiated modernization and also provision of social security measures to informal sector workers.
 - a) GNP
 - b) NSSO
 - c) ILO
 - d) LPG

II. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. insisted upon education and training through variety of works including craft.
2. The nature of employment in India is
3. Majority of workforce reside in Area in our country

4. For every 100 Rural females aboutparticipate in the employments market.
5. The construction workers are known as
6. When a worker is engaged by some one and paid his /her wages on regular basis is known as _____
8. is the main source of employment for majority of workers in India.
9. The Government protects the rights of workers through
10. In India disguised unemployment can be seen more in sector

III. Answer the following question in a word / sentence each. (Each question carries one mark)

1. Why do people work?
2. Give the meaning of work force?
3. Define worker population ratio.
4. What is informalisation of work force?
5. Define jobless growth?
6. What is meant by Casualisation of work force?
7. Give the meaning of open unemployment.
8. What is seasonal unemployment?
9. Expand ILO.
10. What do you mean by formal sector establishment?
11. What do you mean by informal sector establishment?
12. Expand G D P
13. Expand G N P.

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Who are all included in labour force?
2. What is the difference between labour force and worker force?
3. Why are regular salaried employees more in urban areas than in rural areas?
4. Name any four kinds of unemployment.
5. What is net earnings? How do you get GNP?
6. Who are not included in labour force?
7. Who are self employed? Give two examples.
8. Name the types of rural unemployment.
9. Why does rural work force migrate to urban areas during some part of the year?
10. Name the Three sectors of the economy.

11. Distinguish between formal and Informal sector labourers.
12. What is unemployment according to NSSO?
13. Name the three sources of data regarding unemployment in India.

V. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Write the importance of employment.
2. Analyze the recent trend in sectoral distribution union of work force in India.
3. Discuss the two type of rural unemployment.
4. How does the government generate employment?
5. Write a note on Informal sector.
6. Name the different types of economic activities.
7. What are the problem being faced by the workers of informal sector?

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. What are the types of unemployment in Indian? Discuss any two.
2. What are the main causes of unemployment in India?
3. What do you mean by organized sector? Discuss the reasons for fall in employment in the organized sector.
4. What role does the government play in generating employment opportunities in India?
5. Explain occupational structure of work force.
6. Discuss the informalisation of Indian work force

VII. Project - Oriented Question (Five Marks)

1. Identify the formal and informal workers in the following list
 - 1.A petty shop owner
 2. Hand loom weaver
 3. SBI Cashier
 4. A Street vendor
 5. Government Hospital nurse
 6. Government Primary School teacher
 - 7.Tailor
 8. Revenue Inspector
 9. Police
 - 10 Agricultural labourers

CHAPTER – 8**INFRASTRUCTURE****I. Choose the correct answer (Each question carries one mark)**

1. Which state in India is popularly known as “God’s Own Country”
A. Kerala
B. Kashmir
C. Goa
D. Himachal Pradesh
2. Which state has achieved Excellency in Information Technology
A. Rajasthan
B. West Bengal
C. Tamilnadu
D. Karnataka

II. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. Infrastructure facilities can be classified in to _____ types
2. Indian System of Medicine includes _____ systems.

III. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1. Mention the state achieved prosperity in Agriculture and Horticulture
2. Identify the state which has achieved Excellency in Literacy
3. Write any one industrially most advanced state in India
4. Why Bengaluru city attracts many multinational companies?
5. What is infrastructure?

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. How infrastructure facilities have been classified?
2. What is the meaning of Health?
3. Which are the Economic Infrastructures?
4. Which are the Social Infrastructures?
5. How does Infrastructure help the modern economy?
6. What is the meaning of Global Burden Of diseases?
7. Which are the health indicators?
8. Which are the components of Indian Systems of Medicine?
9. Why do we need energy?

V. Answer the following question in twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Explain the role of Infrastructure in the development of a modern economy?

2. Briefly explain the state of Infrastructure in rural India
3. Explain the consumption pattern of commercial energy in India
4. Write a short note on Power/Electricity in India.
5. Explain the state of health infrastructure in India
6. Write a short note on Private health infrastructure in India?
7. Write a short note on Women health in India?

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. Write a critical appraisal on the indicators of health and health infrastructure
2. Explain the status of power /electricity in India and what are the challenges in the power sector?
3. Explain the state of infrastructure in India

VII. Project - Oriented question (Five Marks)

1. Name any ten power generating stations in Karnataka.

CHAPTER – 9

ENVIRONMENT AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT EXERCISE

I. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. India supports approximately 17% of the world's population on a mere _____ percent of the world's geographical area.
2. Forests are _____ resource.
3. Thermal power plants emit large quantities of _____

II. Match the following (Each question carries one mark)

1) Non renewable resource	1) sustainable development
2) Bio pest control	2) air pollution
3) Encroachment into forest	3) water resource
4) Industrialization	4) land degradation
5) Renewable resource	5) LPG

III. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one marks)

1. What is meant by environment?
2. What happens when the rate of resource extraction exceeds that of their regeneration?
3. Give the meaning of renewable resources.
4. What is meant by absorptive capacity of environment
5. What is sustainable development?
6. Expand CNG.

IV. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Mention any four functions of environment
2. What is non renewable resources? Give two examples
3. Classify the following in to renewable and non-renewable resources

a) Trees	b) fish
c) petroleum	d) coal
	e) iron ore f)water
4. List out any four biotic factors of environment
5. What do you mean by carrying capacity of the environment ?
6. Government expenditure on health is increasing. Why?
7. Write any two threats to environment in our country
8. Mention any four strategies to achieve sustainable development.

9. Give the meaning of bio-pest control. Give examples
10. Name the types of medical systems included in AYUSH.

V. Answer the following question twelve sentences each. (Each question carries four marks)

1. Explain the functions of environment
2. Is environmental crisis a recent phenomenon? If so why?
3. Explain the supply-demand reversal of environmental resources
4. Explain the suggestions given by Herman Daly to achieve sustainable development.
5. Write a note on Eco-friendly traditional knowledge and practices of our country.

VI. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. How do the following factors contribute to the environmental crisis in India ?What problem do they pose for the government?
 - a) Rising population
 - b) Air pollution
 - c) Water contamination
 - d) urbanization
 - e) deforestation
2. India has abundant natural resources. Substantiate the statement.
3. Explain any six strategies for sustainable development.

(Assignment and project oriented questions)

1. Prepare a list of causes of land degradation in India

CHAPTER – 10

DEVELOPMENT EXPERIENCE OF INDIA

A COMPARISON WITH NEIGHBORS

I. Fill in the blanks (Each question carries one mark)

1. The Great Leap Forward campaign was initiated in the year -----
2. ----- country has the largest work force in agriculture
3. Both India and Pakistan have followed ----- model of development
4. Life expectancy at birth (years) is highest in -----

II. Answer the following question in a word /sentence each. (Each question carries one mark)

1. What type of economic system is followed in Pakistan?
2. Mention some examples of regional and global economic groupings.
3. When were reforms introduced in all the three economies-India, China and Pakistan?
4. Give the meaning of infant mortality rate.
5. Who introduced, the Great Proletarian Cultural Revolution ?
6. Between India and China, which country has higher value of Human Development Index?
7. Mention the major reason for the low population growth in China.
8. Name the campaign initiated in China with the aim of industrialisation.
9. Which country has the highest life expectancy?
10. Among China, Pakistan and India, which country has the largest contribution of the service sector to the GDP?

III. Answer the following question in four sentences each. (Each question carries two marks)

1. Why are regional and economic groupings formed?
2. What is a Commune system?
3. Give the meaning of Liberty indicator.
4. Write two implications of the ‘ one child norm’ in China

IV. Answer the following question in twelve sentence each. (Each question carries four marks)

1. What are the various indicators of Human development.
2. What similar development strategies have India and Pakistan followed for their respective development paths.

3. Compare and contrast the development of India, China and Pakistan with respect to some salient human development indicators.
4. Write a note on Great Leap Forward campaign of China.
5. Give reasons for the slow growth and re-emergence of the poverty in Pakistan

V. Answer the following question in twenty sentences each. (Each question carries six marks)

1. China's rapid industrial growth can be traced back to its reforms in 1978. Do you agree? Elucidate
2. What are the various factors that led to the rapid growth in economic development in China
3. Explain the path of developmental strategies followed in Pakistan.
4. Compare and contrast India and China's sectoral contribution towards GDP in 2013. What does it indicate?

VI. Project - oriented question (Five marks)

1. Group the following features pertaining to the economies of India, China and Pakistan under three heads
 - A. Single child norm
 - B. Low fertility rate
 - C. High rate of urbanization
 - D. Mixed Economy
 - E. High fertility rate
 - F. Large Population.
 - G. High density of population
 - H. Growth due to manufacturing sector.
 - I. Growth due to Service
 - J. Low rate of literacy

ಅಧ್ಯಾಯ-1

ಊರಿಕೆ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಒಬ್ಬ ವಕೀಲ, ಅಥವಾ ವೈದ್ಯ ಅಥವಾ ಬ್ಯಾಂಕರ್ ಅಥವಾ ಟ್ರಾಕ್ಟಿ ಚಾಲಕ ಇವರುಗಳನ್ನು

ಎ. ಸೇವಾದಾತರು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ	ಬಿ. ಧರ್ಮದಾತರು ಎನ್ನುವರು
ಸಿ. ಸೇವಾದೂತರು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ	ಡಿ. ಸಮಾಜಸೇವಕರು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ
2. ಕೊರತೆಯು ಇದರ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಎ. ಎಲ್ಲಾಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ	ಬಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ
ಸಿ. ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ	ಡಿ. ಎಲ್ಲಾರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ
3. ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣ, ಬಸ್‌ನಿಲ್ದಾಣ, ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿನ ಉದ್ದದ ಸರತಿ ಸಾಲು ಇದರ ಕರುಹುಗಳಾಗಿವೆ.

ಎ. ಪ್ರಚಾರ	ಬಿ. ಕೊರತೆ
ಸಿ. ಅಪರಿಮಿತ	ಡಿ. ಪ್ರಮಾಣ
4. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪರ್ಯಾಯ ಬಳಕೆಯು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಉದ್ಭವಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಎ. ಹಕ್ಕು	ಬಿ. ಬೆಲೆ
ಸಿ. ಆಯ್ಕೆ	ಡಿ. ಅವಕಾಶ
5. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರವು _____ ಮಾನವನ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

ಎ. ದೈನಂದಿನ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ	ಬಿ. ವಾರದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ
ಸಿ. ವಿಶೇಷ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ	ಡಿ. ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ನೀವು ಸರಕಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು _____ ಎಂದುಕರೆಯುವರು
2. ನೀವು ಸರಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು _____ ಎಂದುಕರೆಯುವರು
3. ನೀವು ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು _____ ಎಂದುಕರೆಯುವರು.
4. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ, ಆದರೆ ಬಯಕೆಗಳು _____
5. ದತ್ತಾಂಶಗಳು, ಸಂಖ್ಯೆಗಳು, ಸಮೀಕರಣಗಳು _____ ದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಆಲ್ಟ್ರಾಡ್ ಮಾರ್ಷಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು?
2. ಬಹುವಚನದಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು?
3. ಆರ್ಥಿಕ ದತ್ತಾಂಶವೆಂದರೇನು?
4. ಯಾವ ವಿಷಯವು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲು ಸಮರ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

5. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಉತ್ಪನ್ನವು 1974-75ರಲ್ಲಿ 39.58 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳಿಂದ 1984-85ರಲ್ಲಿ 58.64 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳವಾಯಿತು. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ದತ್ತಾಂಶಗಳು ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕವೇ ? ಅಥವಾ ಗುಣಾತ್ಮಕವೇ? ಗುರುತಿಸಿ.

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ದತ್ತಾಂಶಕ್ಕೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.
2. ಗುಣಾತ್ಮಕ ದತ್ತಾಂಶಕ್ಕೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.
3. ನೀವು ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಎರಡು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
4. ಪರ್ಯಾಯ ಉಪಯೋಗವುಳ್ಳ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ನೀವು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದಂತಹ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ.
2. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಧಾನಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ.
3. ಕೊರತೆಯು ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
4. ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರವು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ನೆರವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ-೨

ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧನಾವು ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ?

ಎ. ಜನಗಣತಿ	ಬಿ. ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ
ಸಿ. ಆವಿಷ್ಕಾರ	ಡಿ. ವಿತರಣೆ
2. ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ದೋಷಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಗಂಭೀರವಾದುದು?

ಎ. ಮಾದರಿ ಆಯ್ಕೆಯ ದೋಷಗಳು	ಬಿ. ಮಾದರಿ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲದ ದೋಷಗಳು
ಸಿ. ದತ್ತಾಂಶದ ದೋಷಗಳು	ಡಿ. ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿನ ದೋಷಗಳು.
3. ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆನ್ನು ನೋಡುವಂತಹ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನವೆಂದರೆ.

ಎ. ದೂರವಾಣಿ ಸಂದರ್ಶನ	ಬಿ. ಅಂಚೆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ರವಾನೆ
ಸಿ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನ	ಡಿ. ಇ-ಮೇಲ್.

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸಂಶೋಧಕನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶಕ್ಕೆ -----ಎಂದು ಹೆಸರು.
2. ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಸಂದರ್ಶನ _____
3. ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚವಾಗುವ ಸಂದರ್ಶನದ ವಿಧಾನ _____
4. ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನ _____
5. ಭಾರತದ ಜನಗಣತಿಯು _____ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ (ಒಟ್ಟು 5 ಅಂಕಗಳು)

ಅ

1. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂದರ್ಶನ
2. ಅಂಚೆಮೂಲಕ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ
3. ದೂರವಾಣಿ ಸಂದರ್ಶನ
4. ಪ್ಲೆಲೆಟ್ ಸಮೀಕ್ಷೆ.
5. ಜನಗಣತಿ

ಬ

1. ಪೂರ್ವಭಾವಿ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ
2. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ
3. ಕಳೆದು ಹೋಗುವಿಕೆ
4. ಸಾಪೇಕ್ಷವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚ
5. ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚ

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಚಲಕ ಎಂದರೇನು?
2. “ಜನಗಣತಿ” ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.
3. ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಎಂದರೇನು?
4. ಮಾದರಿ ಆಯ್ಕೆಯ ದೋಷ ಎಂದರೇನು?
5. NSSO ವಿಸ್ತರಿಸಿ

6. CSO ವಿಸ್ತರಿಸಿ

7. DGCIS. ವಿಸ್ತರಿಸಿ.

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ದತ್ತಾಂಶದ ಎರಡು ಮೂಲಗಳು ತಿಳಿಸಿ.
2. ಉತ್ತಮ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
3. ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
4. ಜನಗಣತಿ ಮತ್ತು ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರೆಯಿರಿ.
5. ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
6. ಪೈಲಟ್ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ.

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಲಾಟರಿ ವಿಧಾನವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅನಿಶ್ಚಿತ (ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ) ಮಾದರಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆಯೇ? ವಿವರಿಸಿ.
2. ಜನಗಣತಿಗಿಂತ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆಯೇ? ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೊಡಿ.
3. ಮಾದರಿ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
4. ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಮಾದರಿ ಎಂದರೇನು? ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

VII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ನೀವು ಒಬ್ಬ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದು, ನೀವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಯೂಟದ ಮಾದರಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದುಕೊಳ್ಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಸಮೀಕ್ಷೆಗೆ ಸರಿ ಹೊಂದುವ ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.

ಅಭ್ಯಾಯ- ೩

ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಭವನೆ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ವರ್ಗಮಧ್ಯಬಿಂದುವು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ.
 - ಎ. ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಿತಿಯ ಸರಾಸರಿ.
 - ಬಿ. ಮೇಲ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಿತಿಯ ಗುಣಲಬ್ಧಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ
 - ಸಿ. ಮೇಲ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಿತಿಯ ಅನುಪಾತಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ.
 - ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ.
2. ಎರಡು ಚಲಕಗಳ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಕರೆಯುವರು.

ಎ. ಏಕ ಚಲಕ ವಿತರಣೆ.	ಬಿ. ದ್ವಿಚಲಕ ವಿತರಣೆ
ಸಿ. ಬಹುಚಲಕ ವಿತರಣೆ.	ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ
3. ವರ್ಗೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವು ಇದನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.

ಎ. ಪ್ರಾಪ್ತಂಕಗಳ ನೈಜ ಮೌಲ್ಯಗಳು.	ಬಿ. ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮಿತಿ
ಸಿ. ವರ್ಗದ ಕೆಳಮಿತಿ.	ಡಿ. ವರ್ಗ ಮಧ್ಯಬಿಂದು.
3. ಹೊರತಾದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾಂತರದಲ್ಲಿ,

ಎ. ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮಿತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.	ಬಿ. ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮಿತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಸಿ. ವರ್ಗದ ಕೆಳಮಿತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.	ಡಿ. ವರ್ಗದ ಕೆಳಮಿತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
4. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ,
 - ಎ. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕದ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.
 - ಬಿ. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕದ ಸರಾಸರಿ.
 - ಸಿ. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕದ ಅನುಪಾತ.
 - ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಬೌಗೋಳಿಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ----- ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
2. ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ----- ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
3. ವರ್ಗದ ಎರಡು ಮಿತಿಗಳನ್ನು -----ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
4. ----- ಒಂದು ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮಿತಿ ಮತ್ತು ಕೆಳಮಿತಿಯ ಸರಾಸರಿಯಾಗಿದೆ.
5. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣದ -----ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವರ್ಗದ ಮೇಲ್ಮಿತಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.
6. ಅಸತತ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ----- ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
7. -----ಒಂದೇ ಚಲಕದ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಯಾಗಿದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕಚ್ಚಾ ದತ್ತಾಂಶ ಎಂದರೇನು?
2. ದತ್ತಾಂಶದ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗೀಕರಣ ಎಂದರೇನು?
3. ದತ್ತಾಂಶದ ಗುಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗೀಕರಣ ಎಂದರೇನು?
4. ವರ್ಗಮಿತಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
5. ಒಂದು ವರ್ಗದ ಮಧ್ಯಬಿಂದು ಎಂದರೇನು?
6. ಏಕಚಲಕ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆ ಎಂದರೇನು?
7. ದ್ವಿಚಲಕ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆ ಎಂದರೇನು?
8. ಅನುವಿನ್ಯಾಸ ಎಂದರೇನು?
9. ಕಾಲಶ್ರೇಣಿ ದತ್ತಾಂಶ ಎಂದರೇನು?
10. ಸ್ಥಾನಾನುಸಾರ ವರ್ಗೀಕರಣ ಎಂದರೇನು?

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಚಲಕದ ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. ಹೊರತಾದ ಮತ್ತು ಸಮಾವಿಷ್ಟ ಪದ್ಧತಿಯ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಸಿ.
3. ದತ್ತಾಂಶದ ವರ್ಗೀಕರಣದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
4. ಮಧ್ಯಬಿಂದುವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸೂತ್ರ ತಿಳಿಸಿ.
5. ಆವೃತ್ತಿ ಎಂದರೇನು?

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ವರ್ಗೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ನಶಿಸಿಹೋಗುವಿಕೆ ಎಂದರೇನು?
2. ಸತತ ಮತ್ತು ಅಸತತ ಚಲಕಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
3. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 70 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗಳಿಸಿದ ಅಂಕಗಳಿಗೆ ತಾಳೆ ಗುರುತುಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ.
28,17,15,22,29,21,23,27,18,12,7,2,9,4,1,8,3,10,5,20,16,12,8,4,33,27,21,15,3,36,27,21,15,3,37,16,2
8,9,2,4,6,32,31,29,18,14,13,15,11,9,7,1,5,37,32,23,24,20,19,25,19,25,19,25,19,20,6,9,30.
2. ಅಸಮಾನ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ.
3. ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ-4

ದತ್ತಾಂಶಗಳ ನಿರೂಪಣೆ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

- 1) ಗುಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ, ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಈ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ
 - ಎ. ಭೌತಿಕ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ ಮುಂತಾದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು
 - ಬಿ. ವಯಸ್ಸು, ಎತ್ತರ, ಉತ್ಪಾದನೆ, ಆದಾಯ, ಮುಂತಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು.
 - ಸಿ. ಗಂಟೆ, ದಿನ, ವಾರ, ತಿಂಗಳು ಮುಂತಾದ ಸಮಯ
 - ಡಿ. ಗ್ರಾಮ, ನಗರ, ವಿಭಾಗ, ತಾಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲೆ, ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳು
- 2) ಆಯತ ಚಿತ್ರವು ಒಂದು

ಎ. ಒಂದು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ	ಬಿ. ಎರಡು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ
ಸಿ. ಮೂರು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ	ಡಿ. ನಾಲ್ಕು ಪರಿಮಾಣದ ಆಕೃತಿ
- 3) ಆವೃತ್ತಿ ಬಹುಭುಜಾಕೃತಿಯನ್ನು ಈ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ

ಎ. ಅವರ್ಗೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶ	ಬಿ. ವರ್ಗೀಕೃತ ದತ್ತಾಂಶ
ಸಿ. ಎರಡೂ ರೀತಿಯ ದತ್ತಾಂಶ	ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ
- 4) ಆಯತ ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶವ ಯಾವ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಎ. ಸರಾಸರಿ	ಬಿ. ಬಹುಲಕ
ಸಿ. ಮಧ್ಯಾಂಕ	ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ
- 5) ಚೂಪು ಛಾವಣಿಗಳು ಇದನ್ನು ರೇಖಾತ್ಮಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ.

ಎ. ಬಹುಲಕ	ಬಿ. ಸರಾಸರಿ
ಸಿ. ಮಧ್ಯಾಂಕ	ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

- 1) ಕೋಷ್ಟಕ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನುರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- 2) ಅಂಕಗಣಿತೀಯ ರೇಖಾ ನಕ್ಷೆಯನ್ನುಎಂದೂ ಕರೆಯುವರು
- 3) ಘಟಕ ಸ್ತಂಭ ರೇಖಾ ಚಿತ್ರವನ್ನುಎಂದು ಕರೆಯುವರು
- 4) ಕೋಷ್ಟಕದ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವು.....ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

- 1) ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಪಠ್ಯ ನಿರೂಪಣೆ ಎಂದರೇನು?
- 2) ಆವೃತ್ತಿ ಬಹುಭುಜಾಕೃತಿ ಎಂದರೇನು?
- 3) ಕಂಬಸಾಲು ಶಿರೋನಾಮೆ ಎಂದರೇನು?
- 4) ಅಡ್ಡಸಾಲು ಶಿರೋನಾಮೆ ಎಂದರೇನು?

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕೋಷ್ಟಕ ರೂಪೀಕರಣ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
2. ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ.
3. ಸಮಯಾನುಸಾರ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ನೀಡಿ.
4. ಸ್ಥಾನಾನುಸಾರ ವರ್ಗೀಕರಣ ಎಂದರೇನು?
5. ಸಂಘಟಕ ಸ್ಥಂಭ ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಡುವ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಪೈ ರೇಖಾಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ವಿವರಿಸಿ.
6. ಆವೃತ್ತಿ ರೇಖೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುವಿರಿ?
7. ಅಂಕಗಣಿತೀಯ ರೇಖೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುವಿರಿ?
8. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಯಾವ ದತ್ತಾಂಶವು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ?

ಅ) ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಮಳೆ

ಬ) ದೆಹಲಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಧರ್ಮಾನುಸಾರ ರಚನೆ

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

- 1) ಒಂದು ಕೋಷ್ಟಕವನ್ನು ಬರೆದು ಅದರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
- 2) ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಹುಸ್ತಂಭ ರೇಖಾಚಿತ್ರ ರಚಿಸಿ.

ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯರಾಜ್ಯಗಳು	2001ರಲ್ಲಿಸಾಕ್ಷರತೆ	1991ರಲ್ಲಿಸಾಕ್ಷರತೆ
ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ	60.5	44.1
ಬಿಹಾರ	47.0	37.5
ಗುಜರಾತ್	69.1	61.3
ಕರ್ನಾಟಕ	66.6	56.0
ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ	63.7	44.7
ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	76.9	64.9
ಪಂಜಾಬ್	69.7	58.5
ತಮಿಳುನಾಡು	73.5	62.7
ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ	56.3	40.7

- 3) ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಒಂದು ಪೈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲಿನ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಸ್ಥಾನಮಾನ	ಜನಸಂಖ್ಯೆ
ಸೀಮಾಂತ ಕೆಲಸಗಾರರು	9
ಮುಖ್ಯ ಕೆಲಸಗಾರರು	13
ಕೆಲಸಗಾರರಲ್ಲದವರು	62

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

- 1) ಕೋಷ್ಟಕೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? ಕೋಷ್ಟಕದ ಭಾಗಗಳು ಯಾವುವು? ವಿವರಿಸಿ
- 2) ಸಂಘಟಕ ಸ್ತಂಭರೇಖಾಚಿತ್ರ ಎಂದರೇನು? ಕೆಳಗಿನ ಕೋಷ್ಟಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಂಘಟಕ ಸ್ತಂಭರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಬಿಹಾರದ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 6 ರಿಂದ 14 ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳ ಲಿಂಗಾನುಸಾರ(ಶೇಕಡಾವಾರು) ದಾಖಲಾತಿ

ಲಿಂಗ	ದಾಖಲಾತಿ(%)	ಶಾಲೆಯಿಂದ ಹೊರಗುಳಿದವರು
ಹುಡುಗರು	91.5	8.5
ಹುಡುಗಿಯರು	58.6	41.4
ಒಟ್ಟು	78.0	22

- 3) ಆವೃತ್ತಿ ಬಹುಭುಜಾಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ
- 4) ಚೂಪು ಛಾವಣಿ ರೇಖೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾದ ರೇಖಾಚಿತ್ರದೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ
- 5) ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅಂಕಗಣಿತೀಯ ರೇಖಾಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಾರತದ ಆಮದು ಮತ್ತು ರಫ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳು(100 ಕೋಟಿ ರೂಗಳಲ್ಲಿ)

ವರ್ಷ	ರಫ್ತುಗಳು	ಆಮದುಗಳು
1980-81	67	125
1984-85	117	171
1990-91	326	432
1994-95	827	900

VII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ನಮೂದಿಸಿದ ಉದ್ಯೋಗ ಸ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿರುವ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರುವ ದತ್ತಾಂಶದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪೈ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿ.

ಅ) ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥರು

ಬ) ವೇತನದಾರರು

ಕ) ದಿನಗೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು

ಸಿ. $\frac{(N+1)}{2}$ ನೇ ಅಂಶ

ಡಿ. $\frac{(N+1)}{2}$ ನೇ ಅಂಶ

12. ಐದು ಜನ ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೂಲಿಯು 10, 20, 30, 35 ಮತ್ತು 38 ಆದರೆ ಅವರುಗಳ ಮಧ್ಯಾಂಕದ ಕೂಲಿ ಏನು?

ಎ. ರೂ. 20

ಬಿ. ರೂ. 10

ಸಿ. ರೂ. 35

ಡಿ. ರೂ. 30

13. 'Mode' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಎರವಲಾಗಿ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ?

ಎ. ಲ್ಯಾಟಿನ್

ಬಿ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್

ಸಿ. ಫ್ರೆಂಚ್

ಡಿ. ಜರ್ಮನ್

14. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಹುಜನರ 'ಶೂ' ನ ಗಾತ್ರ 7ನೇ ಸಂಖ್ಯೆಯದ್ದಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮಾಪನ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ?

ಎ. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ

ಬಿ. ಮಧ್ಯಾಂಕ

ಸಿ. ಚತುರ್ಥಕಗಳು

ಡಿ. ಬಹುಲಕ

15. ಮಧ್ಯಾಂಕವು ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದರ ನಡುವೆ ಇರುತ್ತದೆ?

ಎ. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ ಮತ್ತು ಬಹುಲಕ

ಬಿ. ಬಹುಲಕ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾಂಕ

ಸಿ. ಚತುರ್ಥಕಗಳು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಾಂಕ

ಡಿ. ಶತಾಂಕಗಳು ಮತ್ತು ಚತುರ್ಥಕಗಳು

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಪೂರ್ಣಾಂಕ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶಗಳಿಗೂ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
3. ಮೂರನೇ ಚತುರ್ಥಕ ಮತ್ತು ಶತಾಂಕ ಒಂದೇ ಆಗಿವೆ.
4. ಒಂದು ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥಕಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.
5. ಒಂದು ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ನೂರು ಸಮಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸುವ ಮಾಪನವನ್ನು ಎನ್ನುವರು.
6. ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಮೂಲಕ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
7. ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಸರಾಸರಿಯಾಗಿದೆ.
8. ಅತಿರಿಕ್ತ ಮೌಲ್ಯಾಂಕಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
9. ಶ್ರೇಣಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಾಗುವ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
10. ವಿತರಣೆಯೊಂದು ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಹುಲಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಎ

ಬಿ

1) ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ

1) ಸಾಪೇಕ್ಷ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತೂಕ ನೀಡುವುದು

2) ಮಧ್ಯಾಂಕ

2) ಏಕಾತ್ಮಕ ಬಹುಲಕ

3) ಚತುರ್ಥಕಗಳು

3) ಸ್ಥಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು

4) ವಿಚಲನೆ	4) $d = x - \bar{x}$
5) $\Sigma (x - \bar{x}) = 0$	5) \bar{X}
6) ತೂಕಿತ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ	6) ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯ ಲಕ್ಷಣ
7) ಶ್ರೇಣಿಯು ಒಂದೇ ಬಹುಲಕವನ್ನು	7) ಶೇ 25ರಷ್ಟನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳ ಶ್ರೇಣಿ ಹೊಂದಿರುವುದು
8) ΣN	8) Q_3
9) Q_1, Q_2, P_{25}, P_{50}	9) ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ
10) $3 \frac{(N+1)}{4}$	10) ವಿಭಾಜಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಂದರೇನು?
2. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ ಎಂದರೇನು?
3. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಸ್ಥಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
4. ಮಧ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು?
5. ಎಂಟು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
5, 6, 12, 18, 24, 30, 36, 42 ಮತ್ತು 48 ಆದರೆ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
6. ತೂಕಿತ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
7. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ, ಮಧ್ಯಾಂಕ ಮತ್ತು ಬಹುಲಕಗಳ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
8. ಯಾವ ಸ್ಥಾನಿಕ ಮೌಲ್ಯವು ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತದೆ?
9. ಶತಾಂಕಗಳು ಎಂದರೇನು?
10. ಚತುರ್ಥಕಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
11. ಗುಣಾತ್ಮಕ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಯಾವ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮಾಪನ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ?
12. ಶೂ ಕಂಪನಿಯೊಂದು ವಯಸ್ಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಶೂಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಕಂಪನಿಯು ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶೂನ ಗಾತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಬಯಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಯಾವ ಮಾಪನ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ?
13. ಏಕ ಬಹುಲಕ ಎಂದರೇನು?
14. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಬಹುಲಕವನ್ನು (ರೂಢಿಬೆಲೆ) ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
X : 10, 8, 10, 6, 4, 12, 10, 8, 10, 18, 16, 10, 18, 16
15. ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಕಂಡುಹಿಡಿದ ವಿಚಲನೆಗಳ ಮೊತ್ತವೇನು?

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮಾಪನಗಳ ವಿಧಗಳಾವುವು?
2. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಂದರೇನು? ನಮಗೆ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏಕೆ?

3. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
 4. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.
 - ಎ) 10 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಡೆದಿರುವ ಅಂಕಗಳು 30, 62, 47, 25, 52, 39, 56, 66, 12, 24
 - ಬಿ) ಏಳು ಕುಟುಂಬಗಳ ಆದಾಯ : ರೂ. 550, 490, 670, 890, 435, 590, 575
 5. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯು ಕೇಂದ್ರೀಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮಾಪನಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾಪನವಾಗಿದೆ ಏಕೆ?
 6. ತೂಕಿತ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿ.
 7. ಶತಾಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
 8. ಚತುರ್ಥಕಗಳು ಎಂದರೇನು? Q_3 ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಬಳಸುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿ.
 9. ಮಧ್ಯಾಂಕ ಎಂದರೇನು? ಅದನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವಿರಿ?
 10. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$X : 5, 7, 9, 12, 11, 8, 7, 15, 25$
 11. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಚತುರ್ಥಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$X : 22, 26, 14, 30, 18, 11, 35, 41, 12, 32$
 12. ಬಹುಲಕ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ವಿಂಗಡಿಸುವಿರಿ?
 13. ಬಹುಲಕ ಎಂದರೇನು? ನಿರಂತರ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಲಕವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಬಳಸುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
 14. ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿ ಮತ್ತು ತೂಕಿತ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)**
1. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರದೇಶದ ಏಳು ಕುಟುಂಬಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಕುಟುಂಬಗಳು	:	A	B	C	D	E	F	G
ಆದಾಯ ರೂ.ಗಳಲ್ಲಿ :		30	70	60	100	200	150	300

ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

 - ಎ) ನೇರ ವಿಧಾನ
 - ಬಿ) ಊಹಾತ್ಮಕ ಸರಾಸರಿ ವಿಧಾನ
 2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

X :	5	10	15	20	25	30	35	40
f :	5	7	9	10	8	6	5	2
 3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

X :	10	20	30	80	90	100
f :	3	7	6	2	8	4
 4. ತೂಕಿತ ಅಂಕಗಣಿತವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 5. ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸರಾಸರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ 3 ಸರಾಸರಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
 6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ Q_1 ಮತ್ತು Q_3 ಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

25, 26, 14, 30, 18, 11, 35, 41, 12, 32

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ತೂಕ	: 40,	50,	60,	70,	80,	90
ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	: 3	17	24	16	8	2

8. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಬಹುಲಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಚಲಕಗಳು (x) :	6	12	18	24	30	36	42	48
ಆವೃತ್ತಿಗಳು (f) :	9	11	25	16	9	10	6	3

9. ಏಕ ಬಹುಲಕ, ದ್ವಿ ಬಹುಲಕ ಮತ್ತು ಬಹು-ಬಹುಲಕಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.

10. ಚತುರ್ಥಕಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

11. ಶತಾಂಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VII. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ನೇರ ವಿಧಾನ, ಊಹಾತ್ಮಕ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಹಂತ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

40, 50, 55, 78, 58

2. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಎ) ನೇರ ವಿಧಾನ ಬಿ) ಹಂತ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರಾಸರಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಅಂಕಗಳು :	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ :	5	12	15	25	8	3	2

3. ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರ ದಿನಗೂಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗೆ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯಾಂಕ ದಿನಗೂಲಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ದಿನಗೂಲಿ :	55-60	55-50	45-50	40-45	35-40	30-35	25-30	20-25
ರೂಗಳಲ್ಲಿ :	7	13	15	20	31	33	28	14

4. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಕೂಲಿ (ರೂಗಳಲ್ಲಿ) :	60-70	50-60	40-50	30-40	20-30
ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ :	7	21	11	6	5

5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ Q_1 , Q_2 or (ಮಧ್ಯಾಂಕ) ಮತ್ತು Q_3 ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

15, 21, 26, 30, 40, 45, 50, 54, 60, 65, 70

6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ Q_1 , Q_2 ಮತ್ತು Q_3 ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

X : 22, 26, 14, 30, 18, 11, 35, 41, 12, 32

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಾಸಿಕ ಬಹುಲಕ ಆದಾಯವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳ ಆದಾಯ :	45-50	40-45	35-40	30-35	25-30	20-25	15-20	10-15
ಕುಟುಂಬಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ :	97	95	90	80	60	30	12	4

8. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿತರಣೆಗೆ ಬಹುಲಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ದಿನಗೂಲಿ	: 10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70
ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ :	7	11	18	12	9	6

VIII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ಎರಡು ತಾಸುಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 6 ರಿಂದ ಸಂಜೆ 6 ರವರೆಗೆ ದಾಖಲಿಸಿದ ತಾಪಮಾನದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ತಾಪಮಾನ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಅಭ್ಯಾಯ- 6

ಹರದಿನ ಅಳತೆಗಳು

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಅಂತರ ಚತುರ್ಥಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಿತರಣೆಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಎ. 30% ಬಿ. 20% ಸಿ. 50% ಡಿ. 25%

2. ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆಗಾಗಿ ನಾವು Q_3 ಮತ್ತು _____ ಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಎ. Q_2 ಬಿ. Q_4 ಸಿ. Q_1 ಡಿ. Q_0

3. ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಗುಣಾಂಕ =

ಎ. $\frac{L-S}{L+S}$

ಬಿ. $\frac{R-L}{R+L}$

ಸಿ. $\frac{L+S}{L-S}$

ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

4. ಹರವಿನ ಅಳತೆಗಳ ರೇಖಾತ್ಮಕ ಮಾಪನವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಎ. ಲಾರೆಂಜ್ ವಕ್ರರೇಖೆ

ಬಿ. ಮಾರ್ಷಲ್ ವಕ್ರರೇಖೆ

ಸಿ. ಉತ್ಪಾದಕ ವಕ್ರರೇಖೆ

ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ.

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಹರವು ಎಂದರೇನು?

2. ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆಗಳನ್ನು ಹರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಳತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ?

3. ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಹರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅಳತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ?

4. ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಯ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ.

5. ಮಾರ್ಪಿನ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಅಂತರ ಚತುರ್ಥಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಚತುರ್ಥಕಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸೂತ್ರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

2. ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆ ಎಂದರೇನು? ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಯಾವ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ.

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಗೋಧಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಗೋಧಿ	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು (Q.D) ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

2. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಅಕ್ಕಿ	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು (Q.D) ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

3. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಗೋಧಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಗೋಧಿ	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

ಅಂಕ ಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ

4. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಅಕ್ಕಿ	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

ಅಂಕ ಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ

5. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಗೋಧಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಗೋಧಿ	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

ಮಧ್ಯಾಂಕದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

6. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಯ ಅಕ್ಕಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಅಕ್ಕಿ	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

ಮಧ್ಯಾಂಕದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿತರಣೆಗೆ, ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

ವರ್ಗಗಳು	ಆವೃತ್ತಿಗಳು
20-40	3
40-80	6
80-100	20
100-120	12
120-140	9
	50

8. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ Q.D ಮತ್ತು ಅದರ ಸಹಗುಣಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ.

78, 80, 80, 82, 82, 84, 84, 86, 86, 88, 88, 90

9. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಹಗುಣಕ

100, 150, 200, 360, 490, 500, 600

10. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಅಳತೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

37, 45, 52, 46, 56, 40, 47, 55, 43

11. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿವರಣೆಗೆ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ

ಎತ್ತರ (ಇಂಚುಗಳಲ್ಲಿ)	60	61	62	63	64	65	66	67	68
ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ	2	1	14	29	25	12	10	4	2

12. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಗೆ ಮಧ್ಯಾಂಕದಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ.

X	5	6	7	8	9	10
f	8	12	18	8	2	1

13. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಪತಿ ಮತ್ತು ಪತ್ನಿಯರ ನಡುವಿನ ವಯೋಮಾನದ ಅಂತರಕ್ಕೆ (ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಗಣಿತ ಸರಾಸರಿಯಿಂದ ಸರಾಸರಿ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು (M.D) ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ

ವ್ಯತ್ಯಾಸ (ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ)	0-2	2-4	4-6	6-8	8-10	10-12
f	220	345	452	280	63	10

14. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ

8, 9, 15, 23, 5, 11, 19, 8, 10, 12

15. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

25, 50, 45, 30, 70, 42, 36, 48, 34, 60

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಗೋಧಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಗೋಧಿ	12	10	15	19	21	16	18	9	25	10

ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಪಿನ ಗುಣಾಂಕ (C.V) ಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

2. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ 10 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲೆ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ಗೋಧಿ	22	29	12	23	18	15	12	34	18	12

ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಪಿನ ಗುಣಾಂಕ (C.V) ಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

3. ಒಂದು ಕ್ರಿಕೆಟ್ ತಂಡಕ್ಕಾಗಿ ಓರ್ವ ಬ್ಯಾಟ್ಸಮನ್‌ನನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಐದು ಟೆಸ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ರನ್‌ಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಮೇಲೆ X ಮತ್ತು Y ಗಳ ನಡುವೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

X 25 85 40 80 120

Y 50 70 65 45 80

(i) ಹೆಚ್ಚು ರನ್ ಗಳಿಸಿದವನು, ಅಥವಾ

(ii) ತಂಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಲರ್ಹ ಬ್ಯಾಟ್ಸಮನ್ ಎಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ಯಾರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು?

4. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿತರಣೆಗೆ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

ವರ್ಗಗಳು	ಆವೃತ್ತಿಗಳು
20-40	3
40-80	6
80-100	20
100-120	12
120-140	9
	50

5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿತರಣೆಗೆ ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆಯ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

ವೇತನ (ರೂಗಳಲ್ಲಿ) 60-64 64-68 68-72 72-76 76-80 80-84 84-88

ಕಾರ್ಮಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ 12 18 16 14 12 8 8

6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿತರಣೆಗೆ ಚತುರ್ಥಕ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಅಳತೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

ಚಲಕ 20-29 30-39 40-49 50-59 60-69 70-79

f 144 182 306 96 42 34

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿತರಣೆಗೆ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸರಣ ವಿಚಲನೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

X 8 11 17 20 25 30 35

f 2 3 4 1 5 7 3

8. ಈ ಕೆಳಗಿನ 30 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಎತ್ತರಗಳ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಗೆ ನೇರ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ

ಎತ್ತರ (ಸೆಂ.ಮೀಗಳಲ್ಲಿ)	155-160	160-165	165-170	170-175	175-180	180-185	185-190
ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	1	6	6	6	6	3	2

9. ಈ ಕೆಳಗಿನ 30 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಎತ್ತರಗಳ ಆವೃತ್ತಿ ವಿತರಣೆಗೆ ಹಂತ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಾನಕ ವಿಚಲನೆ ಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ.

ಎತ್ತರ (ಸೆಂ.ಮೀಗಳಲ್ಲಿ)	155-160	160-165	165-170	170-175	175-180	180-185	185-190
ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	1	6	6	6	6	3	2

ಅಭ್ಯಾಯ- 7

ಸಹ ಸಂಬಂಧ

- I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)**
1. ಸಹಸಂಬಂಧ ಎಂದರೇನು?
 2. ಚದರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ ಎಂದರೇನು?
 3. ಸ್ಪಿಯರಮನ್ ರವರ ಶ್ರೇಣಿ ಸಹಸಂಬಂಧದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ
- II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)**
1. ಸಹಯೋಗದ ಅಳತೆಯಾಗಿ ಸಹಪ್ರಸರಣಕ್ಕಿಂತ r ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಯಾಕೆ?
 2. ಸಹ ಸಂಬಂಧದ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ
 3. ಋಣಾತ್ಮಕ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ
 4. ಧನಾತ್ಮಕ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಎಂದರೇನು? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ
 5. ಪರಿಪೂರ್ಣ ಧನಾತ್ಮಕ ಸಹಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಋಣಾತ್ಮಕ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಎಂದರೇನು?
 6. ಸಹಸಂಬಂಧ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರದ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ
 7. ಸಹ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಮಾಪನ ಮಾಡುವ ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ
 8. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಹ ಸಂಬಂಧವಿದೆ?
 - ಎ) ತರಕಾರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ
 - ಬಿ) ತಾಪಮಾನ ಮತ್ತು ಐಸ್‌ಕ್ರೀಮ್‌ಗಳ ಮಾರಾಟ
 9. r - ನ ಬೆಲೆ 1, -1 ಮತ್ತು 0 ಆದಾಗ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರಿ.
 10. ಶ್ರೇಣಿ ಸಹಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವು ಪಿಯರಸನ್ ರವರ ಸಹಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕಕ್ಕಿಂತ ಏಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ?
 11. ಕಾರ್ಯ-ಕಾರಣ ಸಂಬಂಧವೆಂದರೇನು? ಸಹಸಂಬಂಧವೆಂದರೆ ಕಾರ್ಯ-ಕಾರಣ ಸಂಬಂಧವೆಂದು ಅರ್ಥವೇ?
- III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)**
1. ತಂದೆಯವರುಗಳ ಎತ್ತರಗಳ(x) ಮತ್ತು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳ ಎತ್ತರಗಳ (y) (ಇಂಚುಗಳಲ್ಲಿ) ನಡುವಿನ ಸಹಸಂಬಂಧವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ

X	65	66	57	67	68	69	70	72
Y	67	56	65	68	72	72	69	71
 2. X ಮತ್ತು Y ಗಳ ನಡುವಿನ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿ:

X	-3	-2	-1	1	2	3
Y	9	4	1	1	4	9

3. X ಮತ್ತು Y ಗಳ ನಡುವಿನ ಸಹಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಡುವಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿ:

X	1	3	4	5	7	8
Y	2	6	8	10	14	16

4. ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು)

5. ಚದರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿರಿ ಮತ್ತು ಸಹಸಂಬಂಧವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ

X	10	20	30	40	50	60	70	80
Y	25	20	25	35	40	35	50	45

6. ಚದರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿರಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿರಿ.

X	1	2	3	4	5	6
Y	2	4	6	8	10	12

7. ಚದರಿಕೆಯ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿರಿ ಮತ್ತು ಸಹಸಂಬಂಧದ ಕುರಿತು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ

X	3	6	7	9	10	13	15
Y	20	18	14	11	9	10	6

8. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಆರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಂಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಗಣಿತ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅಂಕಗಳ (ಒಟ್ಟು ಅಂಕಗಳಿಗೆ) ನಡುವಿನ ಸಹಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ.

Student	1	2	3	4	5	6
Statistics (x)	7	4	6	9	3	8
Mathematics (y)	8	5	4	8	3	6

- IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಹಂತವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಾರ್ಲ್‌ಪಿಯರ್‌ಸನ್‌ರವರ ಸಹಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ.

X	300	350	400	450	500	550	600	650	700
Y	800	900	1000	1100	1200	1300	1400	1500	1600

2. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಹಂತ ವಿಚಲನಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕಾರ್ಲ್‌ಪಿಯರ್‌ಸನ್‌ರವರ ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಟೀಕಿಸಿ.

X	12	14	16	18	20	22	24	28	30
Y	36	33	30	27	24	21	18	15	12

3. ಶ್ರೇಣಿ ಸಹ ಸಂಬಂಧದ ಗುಣಾಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ.

X	18	28	35	44	35	26	37	48
Y	83	51	34	34	34	28	46	47

ಅಧ್ಯಾಯ- 8

ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸೂಚ್ಯಂಕ ಎಂದರೆ ಅದು ಒಂದು

- ಎ. ಸಾಪೇಕ್ಷ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವ ಸಾಧನ ಬಿ. ವಿಶೇಷ ಬಗೆಯ ಸರಾಸರಿ
 ಸಿ. ಶೇಕಡಾವಾರು ಸಾಪೇಕ್ಷ ಡಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

2. $P_{01} = \frac{\sum P_1 Q_2}{\sum P_0 P_0} \times 100$ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ನೀಡಿದವರು

- ಎ. ಲಾಸ್ಪೆಯರ್ ಬಿ. ಪಾಶ್ಚೆ ಸಿ. ಮಾರ್ಷಲ್ ಡಿ. ಫಿಶರ್

3. ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಮೂಲ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

- ಎ. ಸರಕುಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಬಿ. ಆಧಾರ ವರ್ಷದ ಆಯ್ಕೆ
 ಸಿ. ಬೆಲೆಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಡಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

4. ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಷದ ಬೆಲೆಯನ್ನು 100 ಎಂದು ಊಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ಎ. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷ ಬಿ. ಆಧಾರ ವರ್ಷ
 ಸಿ. ಬೆಲೆಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಡಿ. ಈ ಮೇಲಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ

5. ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ

- ಎ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಿ. ಯಾವುದೇ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಲ್ಲ
 ಸಿ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಡಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ

6. ಲಾಸ್ಪೆಯರ್ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ?

- ಎ. ಆಧಾರ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣ ಬಿ. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣ
 ಸಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ಡಿ. ಚಾಲ್ತಿ ಮತ್ತು ಮೂಲ ವರ್ಷದ ಸರಾಸರಿ

7. ಪಾಶ್ಚೆಯವರ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.

- ಎ. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣ ಬಿ. ಆಧಾರ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣ
 ಸಿ. ಎರಡೂ ಡಿ. ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ

8. ಹಣದ ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ಎ. ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಬಿ. $\frac{1}{\text{ಜೀವನ ವೆಚ್ಚದ ಸೂಚ್ಯಂಕ}}$
 ಸಿ. ಪ್ರಮಾಣ (ಸರಕುಗಳ) ಸೂಚ್ಯಂಕ ಡಿ. ಕೂಲಿ

9. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

- ಎ. ಜೀವನ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಬಿ. ಜೀವನ ವೆಚ್ಚದ ಸೂಚ್ಯಂಕ
 ಸಿ. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಡಿ. ಈ ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು ರಚಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
2. ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನು ರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
3. ಹಣದುಬ್ಬರವು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.
4. ಸಂವೇದಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಅಥವಾ ಸೆನ್ಸೆಕ್ಸನಲ್ಲಿನ ಏರಿಕೆಯು ಅರ್ಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಯನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತದೆ.
5. C.P.I ರಲ್ಲಿನ ಸರಾಸರಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
6. ತೂಕಿತ ಸಮಗ್ರ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೂಕವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
7. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ತೂಕವನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
8. ಅಂಶಗಳು ಸಾಪೇಕ್ಷ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಾಗ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಆಗುತ್ತದೆ.
9. P_1 ಮತ್ತು P_0 ಸರಕುಗಳ ಚಾಲ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವಧಿಯ (ವರ್ಷ) ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ : (5 ಅಂಕಗಳು)

ಎ	ಬಿ
1) CPI	1) ಉತ್ಪಾದಕರ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ
2) WPI	2) ಕೃಷಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ
3) IPI	3) ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ
4) API	4) ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ
5) PPI	5) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಂಕ

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸೂಚ್ಯಂಕ ಎಂದರೇನು?
2. ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
3. ಆಧಾರ ವರ್ಷವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
4. ಸಾಪೇಕ್ಷ ಬೆಲೆ ಎಂದರೇನು?
5. CPI, WPI, IIP ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?
6. ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
7. ಹಣದುಬ್ಬರ ಎಂದರೇನು?
8. ವಾರದ ಹಣದುಬ್ಬರದ ದರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ನೀಡಿ.
9. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
10. ಯಾವ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ?
11. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಾಗ ಯಾವ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ತೂಕವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ?
12. ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ?

13. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವು ಏನನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತದೆ?
14. ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
15. ತೂಕರಹಿತ ಮತ್ತು ತೂಕಿತ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನು?
16. ಸೆನೆಕ್ಸ್ (ಸಂವೇದಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ) ಎಂದರೇನು?
17. ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಿಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಯಾವ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ?

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳ ಯಾವುದಾದರೂ 4 ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
2. ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
3. ಸರಳ ಸಮಗ್ರ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಏಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?
4. ಪ್ರಮುಖ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
5. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಎಂದರೇನು? ಅದನ್ನು ನೀವು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವಿರಿ?
6. ಸಗಟು ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
7. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಎಂದರೇನು? ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕಕ್ಕೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವರ್ಷ ಆಧಾರ ವರ್ಷವಾಗಿದೆ?
8. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ? ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ತೂಕವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ?
9. ಸೆನೆಕ್ಸ್ (SENSEX) ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ? ಬಂಡವಾಳಗಾರರಿಗೆ ಇದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವೇ?
10. ಕೆಲವು ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. ಆ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಬೆಲೆಗಳ ತೂಕಿತ ಸರಾಸರಿ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ವಸ್ತುಗಳು	ತೂಕ % ರಲ್ಲಿ	ಆಧಾರ ವರ್ಷದ ಬೆಲೆ ರೂಗಳಲ್ಲಿ	ಚಾಲ್ತಿ ವರ್ಷದ ಬೆಲೆ ರೂಗಳಲ್ಲಿ
A	40	2	4
B	30	5	6
C	20	4	5
D	10	2	3

4. ಸೆನೆಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಜೀವನ ವೆಚ್ಚದ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ವಸ್ತುಗಳು	Q ₀	P ₀	P ₁
ಗೋಧಿ	20	10	12
ಅಕ್ಕಿ	5	30	35
ತುಪ್ಪ	2	20	30
ಸಕ್ಕರೆ	4	25	40

6. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಲಾಸ್ವೆಯರ್ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ವಸ್ತುಗಳು	P ₀	Q ₀	P ₁	Q ₁
A	8.0	5	10	11
B	8.5	6	9	9
C	9.0	4	12	6

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಪಾಶ್ಚೇಯವರ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಅಂಶಗಳು	P ₀	Q ₀	P ₁	Q ₁
A	6	50	10	56
B	2	100	2	120
C	4	60	6	60
D	10	30	12	24
E	8	40	12	36

VII. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಕಂಡು ಬರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
3. CPI, WPI, ಮತ್ತು IIP ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
4. ಅನುಭೋಗಿ ಬೆಲೆ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ
5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಎ) ಲಾಸ್ವೆಯರ್ ವಿಧಾನ

ಬಿ) ಪಾಶ್ಚೇ ವಿಧಾನ

ಸರಕುಗಳು	1990		1995	
	ಬೆಲೆ	ಪ್ರಮಾಣ	ಬೆಲೆ	ಪ್ರಮಾಣ
A	20	15	30	20
B	15	10	20	15
C	30	20	25	10
D	10	5	12	10

VIII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಅಕ್ಕಿ, ತೊಗರಿಬೇಳೆ, ಟೊಮೊಟೊ, ಈರುಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಹಾಲು ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವು ಮಾಡಿದ ದೈನಂದಿನ ವೆಚ್ಚ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡ ಪ್ರಮಾಣ, ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಎರಡು ವಾರಗಳಿಗೆ ದಾಖಲಿಸಿ. ಬೆಲೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವಿಸಿದೆ?

ಅಧ್ಯಾಯ- 9

ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳ ಉಪಯೋಗ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಎ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು	ಬಿ. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು
ಸಿ. ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು	ಡಿ. ಉತ್ಪಾದನೆ
2. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಎ. ಅನುಭೋಗ	ಬಿ. ವಿತರಣೆ
ಸಿ. ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು	ಡಿ. ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು
3. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಹಂತವೆಂದರೆ -

ಎ. ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆ	ಬಿ. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
ಸಿ. ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು	ಡಿ. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
4. ಗ್ರಂಥಮಣಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಎ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮೂಲಗಳು	ಬಿ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಮೂಲಗಳು
ಸಿ. ಶಾಬ್ದಿಕ ಮೂಲಗಳು	ಡಿ. ಟಿ.ವಿ. ಸುದ್ದಿಗಳು
5. ಭವಿಷ್ಯದ ನೋಟ ಮತ್ತು ಸಲಹೆ ನೀಡಲು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯೋಜನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಎ. ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗಳು	ಬಿ. ಹಿಂದಿನ ಸಂಗತಿಗಳು
ಸಿ. ಕಾಣದ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟುಗಳು	ಡಿ. ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಹಾಯದಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
3. ವಿವಿಧ ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳ ಜ್ಞಾನವು ಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.
4. ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ನಿರ್ಧಾರಿತ ಗುಂಪಿನ ಆಯ್ಕೆಯು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ.
5. ಅಂಚೆ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯು ತನಿಖೆಯ ಉದ್ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳು ನಮಗೇಕೆ ಬೇಕು?
2. ಯೋಜನೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿನ ಕೊನೆಯ ಹಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
3. ಗ್ರಂಥಮಣಿ ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ?
4. ಯೋಜನೆ (Project) ಎಂದರೇನು?
5. ಅನುಭೋಗಿ ಜಾಗೃತಿ ಎಂದರೇನು?

IV. ಕೆಲಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಯಾವುದಾದರೂ 4 ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
2. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
3. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

V. ಕೆಲಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಸಾಧನಗಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ
2. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಹಂತಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
3. ಮಾದರಿ ಯೋಜನೆ (Sample Project) ಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 1

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಾರ ತಲಾ ಆದಾಯದ ಅಂದಾಜು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವ ಪೂರ್ಣವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

(ಎ) ದಾದಾಬಾಯಿ ನವರೋಜಿ.

(ಬಿ) ವಿ ಕೆ ಆರ್ ವಿ ರಾವ್

(ಸಿ) ವಿಲಿಯಂ ದಿಗ್ಲೆ

(ಡಿ) ಆರ್ ಸಿ ದೇಸಾಯಿ

2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರೈಲು ಸಾರಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವರ್ಷ _____

(ಎ) 1835

(ಬಿ) 1776

(ಸಿ) 1850

(ಡಿ) 1853

3. ಭಾರತದ ಇಂದಿನ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಜೀವಿತಾವಧಿ _____

(ಎ) 32.4 ವರ್ಷಗಳು

(ಬಿ) 63.6 ವರ್ಷಗಳು

(ಸಿ) 64.8 ವರ್ಷಗಳು

(ಡಿ) 66.9 ವರ್ಷಗಳು

4. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರವು ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧಿತವಾಗಿತ್ತು?

(ಎ) ಬ್ರಿಟನ್

(ಬಿ) ಇರಾನ್

(ಸಿ) ಚೀನಾ

(ಡಿ) ಶ್ರೀಲಂಕಾ

5. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ _____ ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಜನಗಣತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

(ಎ) 5

(ಬಿ) 10

(ಸಿ) 1

(ಡಿ) 2

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಬ್ರಿಟೀಷರ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣ _____

2. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ವ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೇಬಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ದೇಶದ _____ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದ್ದವು.

3. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಹತ್ತಿಬಟ್ಟೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು _____ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟಿದ್ದವು.

4. _____ ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರದ ಎರಡನೇ ಹಂತ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವರ್ಷ.

5. _____ ಸಾರಿಗೆಯು ಬ್ರಿಟೀಷರ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಬ್ರಿಟೀಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ 'ಕಂದಾಯ ಪಾವತಿ ಪದ್ಧತಿ'ಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

2. TISCO ವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.

3. 'ಬಂಡವಾಳ ಸರಕುಗಳ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು' ಎಂದರೇನು?

4. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಜನಗಣತಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು?

5. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಲುವೆ ಸಾರಿಗೆಯನ್ನು ಏಕೆ ರದ್ದು ಪಡಿಸಿತು?

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳ ಉದ್ದೇಶವೇನು?

2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಫ್ತುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

3. ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ವಲಯದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳೇನು?
4. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆಧುನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
5. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಉದ್ಯೋಗ ರಚನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
6. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
7. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾವುವು.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. 'ಬ್ರಿಟೀಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕರಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ನಾಶವಾದುವು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ.
2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವ ಭಾರತದ ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.
3. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ..
4. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಭಾರತದ ಸಂಪತ್ತು ಬಸಿದು ಹೋಯಿತು' ಎಂಬುದನ್ನು ಏನೆಂದು ಅರ್ಥೈಸುವಿರಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕೃಷಿವಲಯದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. 'ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಕೈಗಾರಿಕಾವಲಯ ಸದೃಢ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ' ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ.
3. ಬ್ರಿಟೀಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
4. ಬ್ರಿಟೀಷರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಅಭ್ಯಾಯ- 2

ಭಾರತದ ಅರ್ಥಿಕತೆ - 1950-1990

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಗುರಿ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ

ಎ. ಬೆಳವಣಿಗೆ	ಬಿ. ಆಧುನೀಕರಣ
ಸಿ. ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ಡಿ. ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ
2. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮೊದಲ ಹಂತದ ಸಾಧನೆಯು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು

ಎ. 1960 - 1970 ರ ಮಧ್ಯದ ದಶಕ	ಬಿ. 1950 - 1960 ರ ದಶಕ
ಸಿ. 1970 - 1980 ರ ಮಧ್ಯದ ದಶಕ	ಡಿ. 1970 - 1980 ರ ದಶಕ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು _____
2. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೃಹತ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ _____ ಅನ್ನು ಬಳಸುತ್ತವೆ.
3. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮಾನತೆಯು _____ ನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

ಅ

1. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ
2. ಕೋಟಾ
3. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ
4. ಹೆಚ್.ವೈ.ವಿ. ಬೀಜಗಳು
5. ಸಹಾಯಧನ

ಬ

- ಅ. ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಉತ್ಪನ್ನ ನೀಡುವ ಬೀಜಗಳು
- ಬ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
- ಕ. ಸರಕುಗಳನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಮಾಣ
- ಡ. ಉತ್ಪಾದನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಾಯ
- ಇ. ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವುದು.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ?
2. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಏನೆಂದು ಅರ್ಥೈಸುವಿರಿ?
3. 'ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮಿಗುತೆ' ಎಂದರೇನು?
4. ಭೂ ಹಿಡುವಳಿಯ ಗರಿಷ್ಠಮಿತಿ ಎಂದರೇನು?
5. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
6. ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.)

1. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಗುರಿಗಳಾವುವು?
2. ಆಧುನೀಕರಣ ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥವೇನು?

3. ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಏಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ? ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳಾವುವು?
4. ಭೂಹಿಡುವಳಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಉದ್ದೇಶಗಳಾವುವು?
5. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಎರಡು ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
6. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಅರ್ಥೈಸುವಿರಿ? ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು?
7. ಕೈಗಾರಿಕೆ ವಲಯವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಏಕೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಹಿಸಿತು?
8. ಸುಂಕ ಮತ್ತು ಕೋಟಾಗಳ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. 'ಸಮಾನತೆಯೊಂದಿಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ' ಎಂಬುದು ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ/. ಸಮರ್ಥಿಸಿ.
2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
3. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
2. ಸಹಾಯಧನದ ನೀತಿಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
3. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳ ಗುರಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
4. 1950-90ರ ಅವಧಿಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
5. ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲಾದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ-೮

ಉದಾರೀಕರಣ, ಖಾಸಗೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣ: ಒಂದು ದಿಮರ್ಶೆ

1991 ರ ನಂತರದ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

I ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು _____ ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು.
- 2) RBI _____ ವಲವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- 3) _____ ರಲ್ಲಿ WTO ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು.
- 4) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಆದಾಯದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು _____ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

II. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಉದಾರೀಕರಣವೆಂದರೇನು?
- 2) ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ?
- 3) ಜಾಗತೀಕರಣ ಎಂದರೇನು?
- 4) IBRD ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
- 5) GATT ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
- 6) ನೇರ ತೆರಿಗೆಯ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ.
- 8) ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಅರ್ಥೈಸುವಿರಿ.
- 9) ಹಣಕಾಸು ವಲಯದ ನಿಯಂತ್ರಕ ಯಾರು?

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪರವಾನಗಿ ಎಂದರೇನು?
- 2) ಉದಾರೀಕರಣದ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 3) ಕೋಶೀಯ ನೀತಿ ಎಂದರೇನು?
- 4) ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆಯ ಸೇವೆಗಳಾವುವು?
- 5) ಹೂಡಿಕೆ ಹಿಂತೆಗೆತ ಎಂದರೇನು?

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
- 2) ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- 3) ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಹೂಡಿಕೆ ನೀತಿ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- 4) ಹಣಕಾಸು ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- 5) ಹೊರಗುತ್ತಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಉದಾರೀಕರಣದ ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 2) ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮೇಲಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

VI. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ

1. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ.

ಉತ್ಪನ್ನ	ವಿದೇಶಿ ಕಂಪನಿಯ ಹೆಸರು
ಬಿಸ್ಕತ್ತುಗಳು	-----
ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು	-----
ಕಾರುಗಳು	-----
ಟಿ.ವಿ ಮತ್ತು ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್‌ಗಳು	-----
ಸ್ವೇಷನರಿಗಳು	-----

ಮೇಲೆ ಹೆಸರಿಸಿದ ಕಂಪನಿಗಳು 1991ರ ಮೊದಲ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದವೋ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯ ನಂತರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವೋ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ- 4

ಬಡತನ (Poverty)

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡತನದ ರೇಖೆಯು ಇವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುತ್ತದೆ

ಎ. ಬಡವರು ಮತ್ತು ಬಡವರಲ್ಲದವರು

ಬಿ. ಶ್ರೀಮಂತರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲದವರು

ಸಿ. ಬಡವರು ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲರು.

ಡಿ. ಮೇಲಿನವುಗಳು ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ.

2. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇವರು ಬಡತನ ರೇಖೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಚರ್ಚಿಸಿದರು.

ಎ. ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ

ಬಿ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆ

ಸಿ. ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆ

ಡಿ. ವಿನೋದಾ ಬಾಯಿ

3. ಕೆಲವರು ಬಹುತೇಕ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗಿದ್ದು, ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದಾಗಿ ಬಡವರಾಗಬಹುದು. ಇವರನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಎ. ಆಕಸ್ಮಿಕ ಬಡವರು

ಬಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಡವರು

ಸಿ. ಸದಾ ಬಡವರು

ಡಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ

4. ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ಪ್ರತೀ ಬಡ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 100 ದಿನಗಳ ಕೂಲಿ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಖಾತರಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಎ. PMRY

ಬಿ. SJSRY

ಸಿ. MGNREGA

ಡಿ. SGSY

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡವರ ಜೀವನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮತ್ತು _____ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ಕಾರಣಗಳು ಅಡಗಿವೆ.

2. ಬಹುತೇಕ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು _____ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಂಡಿವೆ.

3. _____ ರ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರನ್ನು ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು

4. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು _____ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಡವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡತನದ ಅರ್ಥ ಕೊಡಿ.

2. ಬಡವರು ಏಕೆ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿದ್ದರೇ?

3. ಕಡೆಯುವ ಬಡವರೆಂದರೆ ಯಾರು?

4. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಪ್ರಕಾರ ಬಡತನದ ರೇಖೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.

5. 'ತಲೆ ಎಣಿಕೆ' ಅನುಪಾತ ಎಂದರೇನು?

6. ವಾರಸುದಾರರಿಲ್ಲದ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡ ಹಾಗೂ ದಿಕ್ಕಿಲದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರವು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಾವುದು?

7. ನೀವು ಒಂದು ಬಡ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು, ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಇಡಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದಿರಂದು ಬಾವಿಸಿ. ನೀವು ಯಾವ ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸುವಿರಿ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡತನವು ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಅವಲೋಕಿಸಬೇಕು?
2. ಅತ್ಯಂತ ಬಡ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ.
3. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದ ಬಡವರೆಂದರೆ ಯಾರು? ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.
4. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಬಡವರೆಂದರೆ ಯಾರು? ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ.
5. ಬಡತನವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತಗೊಳಿಸುವಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?
6. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಡತನ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಬಡತನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
7. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಡತನ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬಡತನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
8. ಬಡತನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆದಾಯಗಳಿಸುವ ಆಸ್ತಿಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಿಸಬಲ್ಲವು?
9. ಬಡವರಿಗೆ ಸ್ವ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
10. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಏಕೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿವೆ?
11. ಬಡವರ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
12. ಬಡತನ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಡೆಯುಂಟು ಮಾಡಿರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡತನ ರೇಖೆಯ ಪಟವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ, ಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಬಡವರಲ್ಲದವರ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.
2. ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸುವ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಧಾರಿತ ಮಾರ್ಗ ಎಂದರೇನು? ಏಕೆ ಅದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ?
3. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
4. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆಗೊಳಿಸಲು ಜನರಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
5. ಬಡತನವನ್ನು ಉಪಶಮನಗೊಳಿಸುವ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಡತನದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಮೂರು ಆಯಾಮದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

VII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ನೀವು ಒಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ನಿವಾಸಿಯೆಂದು ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಕೆಲವು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ-೮

ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ ಬಂಧನಾಳ ನಿರ್ಮಾಣ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಈ ಕೆಳಗಿನವರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲರು.

ಎ. ಅನಾರೋಗ್ಯಪೀಡಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ

ಬಿ. ಅನಾರೋಗ್ಯ ಪೀಡಿತ ಕಾರ್ಮಿಕ

ಸಿ. ಸದೃಢ ಆರೋಗ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ

ಡಿ. ಮೇಲಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

2) 2013ರ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರ

ಎ. 70 %

ಬಿ. 71 %

ಸಿ. 74 %

ಡಿ. 73 %

3) ತಪಸ್ ಮುಜುಂದಾರ್ ಸಮಿತಿಯು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಜಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಯ ಎಷ್ಟರಷ್ಟು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ?

ಎ. 4 %

ಬಿ. 6 %

ಸಿ. 8 %

ಡಿ. 5 %

4) ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಂಬುದು,

ಎ. ಇನ್ನು ದೂರದ ಕನಸು ಅಲ್ಲ

ಬಿ. ಇನ್ನೂ ದೂರದ ಕನಸು

ಸಿ. ಕನಸು ಮಾತ್ರ

ಡಿ. ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲಿನ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು _____ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

2) ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡಾ 2 ರಷ್ಟು _____ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

3) ಶಿಕ್ಷಣ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನು _____ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಡುತ್ತಿದೆ.

4) ಆರೋಗ್ಯ ವೆಚ್ಚವು ನೇರವಾಗಿ _____ ಶ್ರಮಶಕ್ತಿಯ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

5) ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ವಿದ್ಯಾವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೊಡುಗೆಯು _____ ವ್ಯಕ್ತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೊಡುಗೆ

[1] ಜಾಗತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು

2) ಡ್ಯೂಪ್ಲೆ ಬ್ಯಾಂಕು

[2] ಭಾರತ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಆರ್ಥಿಕತೆ

3) ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕು

[3] ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರ

4) ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆ

[4] ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿ

5) ಲಿಂಗಸಮಾನತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

[5] ಒಂದು ಧನಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

[6] ಕೌಶಲ್ಯಭರಿತ ಶ್ರಮಿಕ

[7] ಒಂದು ಋಣಾತ್ಮಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುವ ಅಗತ್ಯತೆ ತಿಳಿಸಿ.
- 2) ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಹಣ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?
- 3) NCERT- ವಿಸ್ತರಿಸಿ
- 4) ಜನರ ವಲಸೆಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿ.
- 5) UGC ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
- 6) 2001ರ ಜನಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತದ ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರ ಎಷ್ಟು?
- 7) I.C.M.R ನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ.
- 2) ಒಂದು ದೇಶದ ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳದ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳಾವುವು?
- 3) ಒಂದು ದೇಶದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಸೂಚಕಗಳಾವುವು?
- 4) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
- 5) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಅಂಶಗಳಾವುವು?
- 6) ಆರೋಗ್ಯ ವೆಚ್ಚಗಳ ವಿವಿಧ ರೂಪಗಳಾವುವು?

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಒಂದು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆ?
- 2) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳದ ಹೂಡಿಕೆಯು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕೊಡುಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ?
- 3) ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವೃತ್ತಿನಿರತ ತರಬೇತಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
- 4) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ಮತ್ತು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ?
- 5) ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- 6) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳಾ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.

VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

- 1) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮೂಲಗಳಾಗಿ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ
[1] ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ [2] ವಲಸೆ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ
- 2) ಒಂದು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.
- 3) ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ- 6

ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಬಹುತೇಕ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು

ಎ. ಶ್ರೀಮಂತರು

ಬಿ. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರು

ಸಿ. ಬಡವರು

ಡಿ. ಉನ್ನತವರ್ಗ

2. ಚರ್ಮೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಗಳು

ಎ. ಕೃಷಿಯೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಬಿ. ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಸಿ. ಇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

ಡಿ. ಉತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು

3. ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಹೆಚ್ಚಳದ ಯಶಸ್ಸು ಇದರ ಯಶಸ್ವಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು

ಎ. ಆಪರೇಷನ್ ಫ್ಲಡ್

ಬಿ. ಆಪರೇಷನ್ ಫುಡ್

ಸಿ. ಆಪರೇಷನ್ ಬ್ಲೂ

ಡಿ. ಆಪರೇಷನ್ ಫ್ಲೂಟ್

4. ಇದು ಕೃಷಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಎ. ಕೋಳಿಸಾಕಾಣೆ

ಬಿ. ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ

ಸಿ. ಸಣ್ಣಕೈಗಾರಿಕೆ

ಡಿ. ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನೈಜ ಪ್ರಗತಿಯು _____ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ.

2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ _____ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅಂಚಿನ ರೈತರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು

3. _____ ಬೇಸಾಯವು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಬೇಸಾಯವಾಗಿದೆ.

4. ಮೀನುಗಾರ ಸಮುದಾಯವು ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು _____ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದೆ.

5. _____ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಲುಗೈ ಸಾಧಿಸಿದೆ

III. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

A

B

1. NABARD

ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪನ್ನ (ಕ್ಷೀರೋತ್ಪನ್ನ)

2. ಲೇವಾದೇವಿಗಾರ

ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮೂಲ

3. ಹಸಿರುಕ್ರಾಂತಿ

ಹಣ್ಣುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ

4. ಸುವರ್ಣಕ್ರಾಂತಿ

ಸಾಂಸ್ಥಿಕೇತರ ಮೂಲ

5. ಶ್ವೇತಕ್ರಾಂತಿ

ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಲ ಎಂದರೇನು?

2. ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ.

4. ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯವೆಂದರೇನು?

5. PDS ನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸವಾಲಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೊಸ ಪ್ರಯತ್ನದ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
2. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
3. ಲೇವಾದೇವಿಗಾರರು ಗ್ರಾಮೀಣ ರೈತರನ್ನು ಹೇಗೆ ಶೋಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು?
4. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಲದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
5. ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಕೊಡಿ
6. ಮೀನುಗಾರ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಎರಡು ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
7. ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯದ ಎರಡು ಲಾಭಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
8. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳ ಪಾತ್ರವೇನು?

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.
2. ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ
3. ಪರ್ಯಾಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಕೃಷಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
2. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಎ) ತೋಟಗಾರಿಕೆ

ಬಿ) ಮೀನುಗಾರಿಕೆ

3. ಪಶುಸಂಗೋಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
4. ಸಾವಯವ ಬೇಸಾಯದ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ-7

ಉದ್ಯೋಗ, ಜೀವಣಿಗೆ, ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

- I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).**
1. ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

ಎ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಬಿ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ಸಿ. ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಡಿ. ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
 2. GDP ಎಂಬುದು

ಎ. ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ	ಬಿ. ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಬೆಲೆ
ಸಿ. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ	ಡಿ. ಒಟ್ಟು ಡಾಲರ್ ಬೆಲೆ
 3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕ ಕೆಲಸವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗ್ತಿಲ್ಲ.

ಎ. ಗೃಹಕೃತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು	ಬಿ. ಕೃಷಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
ಸಿ. ಸೇವಾ ವಲಯ	ಡಿ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
 4. ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದನ್ನು ತಾವೇ ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಎ. ಮಂತ್ರಿಗಳು	ಬಿ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕ
ಸಿ. ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು	ಡಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ವೈದ್ಯ
 5. ನಗರದ ಜನರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಾರೆ?

ಎ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯ	ಬಿ. ಸೇವಾ ವಲಯ
ಸಿ. ಗಣಿಗಾರಿಕೆ	ಡಿ. ಕೃಷಿ
 6. ಭಾರತ ಒಂದು

ಎ. ಕೈಗಾರಿಕಾ ದೇಶ	ಬಿ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರ
ಸಿ. ಕೃಷಿ ದೇಶ	ಡಿ. ಸೇವಾಭಿವೃದ್ಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರ
 7. ಔಪಚಾರಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ?

ಎ. ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು	ಬಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಅನುಕೂಲಗಳು
ಸಿ. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅನುಕೂಲಗಳು	ಡಿ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು
 8. ಔಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಆ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸಂಘಟನೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ.

ಎ. GNP	ಬಿ. NSSO	ಸಿ. ILO	ಡಿ. LPG
--------	----------	---------	---------
- II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).**
1. ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ಕರಕುಶಲ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಿರುವರು.....
 2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗದ ಸ್ವರೂಪವು ಆಗಿದೆ.
 3. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲವು ರಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

4. ಪ್ರತಿ ನೂರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಲ್ಲಿ ರಷ್ಟು ಹೆಂಗಸರು ಉದ್ಯೋಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ.
5. ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
6. ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರ ಇತರರಿಂದ ನೇಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವನು/ಪಡೆಯುವಳು ಅವರನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
7. ಭಾರತದ ಬಹುತೇಕ ಕೆಲಸಗಾರರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗದ ಮೂಲವಾಗಿದೆ.
8. ಸರ್ಕಾರ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.
10. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮರೆಮಾಚಿದ ನಿರುದ್ಯೋಗವು ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಜನರು ಕೆಲಸವನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?
2. ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
3. ಕಾರ್ಮಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಅನುಪಾತವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
4. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲ ಎಂದರೇನು?
5. 'ಉದ್ಯೋಗರಹಿತ ಬೆಳವಣಿಗೆ'ಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ.
6. 'ಶ್ರಮಬಲದ ಅನಿಶ್ಚಿತತೆ' ಎಂದರೇನು?
7. ತೆರೆದ ಅಥವಾ ಮುಕ್ತ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
8. ಋತುಮಾನದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಎಂದರೇನು?
9. ILO ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
10. ಔಪಚಾರಿಕ ವಲಯ ಎಂದರೇನು?
11. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯ ಎಂದರೇನು?
12. GDP ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.
13. GNP ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಶ್ರಮ ಬಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೆಲ್ಲಾ ಸೇರುತ್ತಾರೆ?
2. ಶ್ರಮಬಲ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲದ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನು?
3. ನಿಯಮಿತ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ನೌಕರರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗಿಂತ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ?
4. ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಯಾವುದಾದರೂ 4 ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
5. ನಿವ್ವಳ ಗಳಿಕೆ ಎಂದರೇನು? GNP ಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತೀರಿ?
6. ಶ್ರಮಬಲದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳದೇ ಇರುವವರು ಯಾರು?
7. ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗಿಗಳೆಂದರೆ ಯಾರು? ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ.
8. ಗ್ರಾಮೀಣ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
9. ಗ್ರಾಮೀಣ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲವು ವರ್ಷದ ಕೆಲವು ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಏಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವರು?

10. ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂರು ವಲಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
11. ಔಪಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನು?
12. NSSO ಪ್ರಕಾರ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಎಂದರೇನು?
13. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ನಿರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ಮೂರು ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
 1. ಉದ್ಯೋಗದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
 2. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವಲಯವಾರು ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲದ ವಿತರಣೆಯ ಇತ್ತೀಚಿನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ.
 3. ಗ್ರಾಮೀಣ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
 4. ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ?
 5. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
 6. ವಿವಿಧ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
 7. ಅನೌಪಚಾರಿಕ ವಲಯದ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾವುವು?
- VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).
 1. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಬಗೆಗಳಾವುವು? ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
 2. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ನಿರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳಾವುವು?
 3. ಸಂಘಟಿತ ವಲಯ ಎಂದರೇನು? ಸಂಘಟಿತ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಇರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
 4. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾತ್ರವೇನು?
 5. ವೃತ್ತಿಪರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಬಲದ ರಚನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 6. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಬಲದ ಅನೌಪಚಾರಿಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
- VII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)
 1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಔಪಚಾರಿಕ ಮತ್ತು ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
 1. ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಅಂಗಡಿ ಮಾಲೀಕ
 2. ಕೈಮಗ್ಗದ ನೇಕಾರ
 3. SBI ನ ಕ್ಯಾಷಿಯರ್
 4. ರಸ್ತೆ ಬದಿಯ ಮಾರಾಟಗಾರ
 5. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿನ ನರ್ಸ್
 6. ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕ
 7. ಸಿಂಪಿಗ (ದರ್ಜಿ)
 8. ಕಂದಾಯ ನಿರೀಕ್ಷಕರು
 9. ಆರಕ್ಷಕರು
 10. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು

ಅಧ್ಯಾಯ- 8

ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ

I. ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ದೇವರ ಸ್ವಂತ ನಾಡು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ರಾಜ್ಯ ಯಾವುದು

ಎ. ಕೇರಳ	ಬಿ. ಕಾಶ್ಮೀರ
ಸಿ. ಗೋವಾ	ಡಿ. ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ
2. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರೀ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿರುವ ರಾಜ್ಯ ಯಾವುದು

ಎ. ರಾಜಸ್ಥಾನ	ಬಿ. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ
ಸಿ. ತಮಿಳುನಾಡು	ಡಿ. ಕರ್ನಾಟಕ

II. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು _____ ವಿಧಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯು _____ ನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
2. ಸಾಕ್ಷರತೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.
3. ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
4. ಏಕೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಹೆಚ್ಚು ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ?
5. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಎಂದರೇನು?

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ?
2. ಆರೋಗ್ಯದ ಅರ್ಥವೇನು?
3. ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಯಾವುವು?
4. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಯಾವುವು?
5. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳು ಆಧುನಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ?
6. 'ಕಾಯಿಲೆಗಳ ಜಾಗತಿಕ ಹೊರೆ' ಇದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿ.
7. ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚಕಗಳಾವುವು?
8. ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವೈದ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳಾವುವು?
9. ನಮಗೆ ಇಂಥನ ಏಕೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ?

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಆಧುನಿಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

2. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾರತದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
3. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಇಂಧನ ಬಳಕೆಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
4. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯುತ್‌ಚ್ಚಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
5. ಭಾರತದ ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
6. ಭಾರತದ ಖಾಸಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
7. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಮಹಿಳಾ ಆರೋಗ್ಯದ ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಆರೋಗ್ಯ ಸೂಚಕ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿ.
2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿ (ಇಂಧನ) / ವಿದ್ಯುತ್‌ಚ್ಚಕ್ತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. ಇಂಧನ ವಲಯದಲ್ಲಿನ ಸವಾಲುಗಳಾವುವು?
3. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

VII. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 9

ಹರಿಹರ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

I. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಪ್ರಪಂಚದ ಒಟ್ಟು ಭೂಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ _____ ರಷ್ಟು ಭೂಪ್ರದೇಶ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತ ಜಗತ್ತಿನ ಶೇಕಡ 17 ರಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತಿದೆ.
2. ಅರಣ್ಯವು _____ ಸಂಪನ್ಮೂಲವಾಗಿದೆ.
3. ಉಷ್ಣವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು _____ ನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

II. ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ನವೀಕರಿಸಲಾಗದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ	1. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
2. ಜೈವಿಕ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ	2. ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ
3. ಅರಣ್ಯಭೂಮಿ ಒತ್ತುವರಿ	3. ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ
4. ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣ	4. ಭೂಮಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕ್ಷೀಣತೆ
5. ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ	5. ದೈವೀಕೃತ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಅನಿಲ

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಪರಿಸರ ಎಂದರೇನು?
2. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪುನರುತ್ಪತ್ತಿಗಿಂತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹೊರತೆಗೆಯುವಿಕೆ ದರ ಅಧಿಕವಾದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ?
3. ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ.
4. ಪರಿಸರದ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂದರೇನು?
5. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ.
6. CNG ಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಪರಿಸರದ ನಾಲ್ಕು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
2. ನವೀಕರಿಸಲಾಗದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳೆಂದರೇನು? ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ.
3. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಲಾಗದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳೆಂದು ವಿಂಗಡಿಸಿ.
 ಅ) ಮರಗಳು ಆ) ಮೀನು ಇ) ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂ ಈ) ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು
 ಉ) ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರು ಊ) ನೀರು
4. ಪರಿಸರದ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಸಜೀವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.
5. ಪರಿಸರದ ಧಾರಣಾಶಕ್ತಿ ಎಂದರೇನು?.
6. ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆ?
7. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಬೆದರಿಕೆಯೊಡ್ಡುವ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
8. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸುವ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.

9. ಜೈವಿಕ ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ಎಂದರೇನು? ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ.
10. ಆಯುಷ್ (AYUSH) ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
- V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).**
1. ಪರಿಸರದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 2. ಪರಿಸರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು (ಸಮಸ್ಯೆ) ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಗತಿಯೇ? ಹೌದಾದರೆ ಏಕೆ?
 3. ಪರಿಸರದ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆ ತಿರುವು ಮುರುವಾಗಿರುವುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 4. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ಹರ್ಮನ್ ಡ್ಯಾಲಿ ನೀಡಿರುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ
 5. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸರಸ್ನೇಹಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.
- VI. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).**
- 1 ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪರಿಸರ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವುಗಳು ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತವೆ?

ಅ) ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಏರಿಕೆ	ಆ) ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ	ಇ) ನೀರು ಕಲುಷಿತವಾಗುವುದು
ಈ) ನಗರೀಕರಣ	ಉ) ಅರಣ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಕ್ಷೀಣತೆ	
 2. ಭಾರತವು ಹೇರಳವಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿ.
 3. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ಅನುಸರಿಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಆರು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
- VII. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. (5 ಅಂಕಗಳು)**
1. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕ್ಷೀಣತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 10

ಭಾರತದ ಮತ್ತು ಅದರ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅನುಭವಗಳ ತೌಲಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

I. ಖಾಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಮಹಾ ಮುಂಜಿಗಿತ ಅಭಿಯಾನ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ವರ್ಷ _____
2. _____ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಶ್ರಮ ಬಲವು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ.
3. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ _____ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿವೆ.
4. ಜೀವಿತಾವಧಿಯು _____ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.

II. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ/ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಒಂದು ಅಂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ).

1. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ದೇಶವು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದೆ.
2. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುಂಪುಗಳ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.
3. ಭಾರತ, ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮೂರು ದೇಶ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು?
4. ಶಿಶು ಮರಣದರದ ಅರ್ಥ ನೀಡಿ.
5. ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹಾಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಯಾರು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು ?
6. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ಈ ಎರಡು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮೌಲ್ಯದ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶ ಯಾವುದು ?
7. ಚೀನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಬಲವಾದ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿರಿ ?
8. ಕೈಗಾರಿಕರಣ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಚೀನಾ ಆರಂಭಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ?
9. ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಜೀವಿತಾವಧಿ ಹೊಂದಿದೆ ?
10. ಭಾರತ, ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ದೇಶದ ಸೇವಾ ವಲಯವು ಜಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಎರಡು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ)

1. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಗುಂಪುಗಳ ಏಕೆ ರಚನೆಯಾದವು ?
2. ಕಮ್ಯೂನ್ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದರೇನು ?
3. ಸ್ವತಂತ್ರ ಸೂಚಕದ ಅರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ ?
4. ಚೀನಾ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ 'ಏಕ ಮಗು ನೀತಿ' ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ?

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ):

1. ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿವಿಧ ಸೂಚಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಿರಿ.
2. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಮನ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳಾವವು ?
3. ಪ್ರಮುಖ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸೂಚಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾರತ, ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ ?

4. ಚೀನಾ ದೇಶದ 'ಮಹಾ ಮುಂಜಿಗಿತ ಅಭಿಯಾನದ' ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ ?
 5. ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡತನ ಮರು ಹುಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನೀಡಿರಿ ?
- V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಆರು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ)**
1. ಚೀನಾದ ತ್ವರಿತ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು 1978 ರ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಎಂಬ ಸುಳಿವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೀವು ಒಪ್ಪುವಿರಾ? ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ.
 2. ಚೀನಾ ದೇಶದ ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾದ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.
 3. ಪಾಕಿಸ್ತಾನವು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.
 4. ಭಾರತ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ದೇಶಗಳ 2013 ಜಿ.ಡಿ.ಪಿ. ವಲಯವಾರು ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ ? ಇದು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

VI. ಯೋಜನೆ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆ (5 ಅಂಕಗಳು)

1. ಭಾರತ, ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಮೂರು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿರಿ.
 - ಎ. ಏಕ ಮಗು ನೀತಿ
 - ಬಿ. ಕಡಿಮೆ ಫಲವತ್ತತೆಯ ದರ
 - ಸಿ. ಆಧಿಕ ನಗರೀಕರಣ
 - ಡಿ. ಮಿಶ್ರ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ
 - ಇ. ಅಧಿಕ ಫಲವತ್ತತೆಯ ದರ
- ಎಫ್. ಅಧಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆ
ಜಿ. ಅಧಿಕ ಜನಸಾಂದ್ರತೆ
- ಹೆಚ್. ತಯಾರಿಕಾ ವಲಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ
- ಐ. ಸೇವಾವಲಯದಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ
 - ಜೆ. ಕಡಿಮೆ ಸಾಕ್ಷರತಾ ದರ